

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE ZA ROK 2011

Zpracoval :

Odbor Kancelář hejtmána
Oddělení neziskového sektoru
Mgr. Petr Horyanský, krajský protidrogový koordinátor

březen - květen 2012

Projednáno:

1. Komise Rady Zlínského kraje
pro protidrogovou prevenci a prevenci kriminality
2. Rada Zlínského kraje

21. května 2012
usnesení č. 26/KP13/12

28. května 2012
usnesení č. 0444/R13/12

Struktura/obsah:

1	Souhrn	3
2	Obecná charakteristika kraje (demografické a socioekonomické ukazatele)	4
3	Situace na drogové scéně.....	7
4	Koordinace protidrogové politiky	17
4.1	Institucionální zajištění	17
4.1.1	Krajské.....	17
4.1.2	Místní.....	21
4.2	Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje.....	22
4.3	Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce.....	23
4.4	Finanční zajištění protidrogové politiky.....	25
4.4.1	Rozpočtové výdaje na protidrogovou politiku	27
5	Služby poskytované uživatelům drog a osobám ohroženým drogou	30
6	Další údaje – různé	37

1 Souhrn

Stručná charakteristika drogové scény kraje za uplynulý rok (vč. drog legálních)

Pozitivní roli v rozsahu a dynamice drogové scény nadále sehrávaly problematická dopravní obslužnost, absence velkých městských aglomerací a do velké míry venkovský charakter Zlínského kraje. Pro mezinárodní obchod s "tvrdými" drogami je Zlínský kraj nadále pravděpodobně spíše tranzitním územím, jejich výskyt v kraji je spíše ojedinělý. Problémem Zlínského kraje jsou nadále především drogy vyráběné a pěstované zde – pervitin (metamfetamin), konopí (marihuana). V současnosti je nejdostupnější drogou ve Zlínském kraji marihuana, vedle ní je dlouhodobě vysoká dostupnost pervitinu. V souvislosti s oběma drogami byl ze strany Policie ČR zaznamenán také tradičně nejvyšší počet záchytů. Užívání alkoholu („legální“ droga) nadále vykazuje „tradičně“ relativně vysoké hodnoty, přičemž první zkušenosti s touto drogou (včetně případné hospitalizace) mají dle informací kurátorů často již děti ve věku pod 15 let.

Trendy v užívání drog

Ve Zlínském kraji je mezi klienty nízkoprahových zařízení (kontaktní centra a terénní programy) zaznamenán nadále mírný nárůst injekčních uživatelů drog (zejména pervitinu). Pervitin je dle informací z těchto zařízení uživateli dále aplikován perorálně prostřednictvím želatinových tobolek, byla zaznamenána aplikace kouřením, dokonce i rektální aplikace roztoku drogy.

U uživatelů návykových látek se dá zobecnit, že klientela, která je v kontaktu s těmito nízkoprahovými zařízeními postupně stárne. Výjimkou jsou nadále uživatelé marihuany a příležitostní (rekreační) konzumenti drog, kde jejich věk má obecně mírně klesající tendenci.

Nové syntetické drogy

Ve Zlínském kraji se v souvislosti s průnikem syntetických drog v ČR neobjevily aktivity osob obchodujících veřejně s těmito látkami (např. tzv. „amsterdam shops“). Navzdory tomu nelze potvrdit, že by uživatelé drog díky absenci těchto obchodů v kraji neměli s těmito drogami zkušenosti a to zejména z důvodu existence e-shopů, eventuálně sousedství s Olomouckým, Moravskoslezským a Jihomoravským krajem, kde tyto kamenné ochody byly zaznamenány (zjištěno celkem 21 obchodů v 14 městech sousedících krajů).

Nejdůležitější změny v koordinaci

V r. 2011 nedošlo k žádným zásadním změnám v koordinaci. Nadále působil na kraji krajský protidrogový koordinátor a u obcí s rozšířenou působností, kde je možné legislativně dle zákona č. 379/2005 Sb. (zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami) zřídit pozici místního protidrogového koordinátora, pracovalo k datu 31.12.2011 na území Zlínského kraje 13 místních koordinátorů (viz tabulka na str. 21).

Nejdůležitější změny v síti služeb

Síť poskytovaných služeb lze stejně jako v předchozích letech hodnotit nadále jako stabilizovanou. K významným změnám, s výjimkou vzniku NZDM ve Valašských Kloboukách na přelomu r. 2011, nedošlo.

Personální obsazení jak kontaktních center (včetně jejich případných terénních programů), tak nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (dále jen „NZDM“) vykazovalo značnou stabilitu, včetně svého personálního zázemí.

Pro rekapitulaci o dostupnosti sítě jsou ve Zlínském kraji nadále 4 kontaktní centra (dislokace v bývalých okresních městech – Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín), která jsou držitelem certifikátu (platnost certifikátů nejméně do r. 2012) a 4 terénní programy (platnost certifikátů nejméně do r. 2012). Úspěšné certifikace těchto programů proběhly na konci r. 2009 a v r. 2010.

Další důležité informace

Od r. 2010 má Zlínský kraj zpracovanou „Koncepti protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2010-2014“, přičemž jedním z východisek pro zpracování tohoto koncepčního materiálu bylo zpracování „Analýzy stavu drogové scény Zlínského kraje“, kterou byla na základě zakázky uskutečněna o.s. Proadis.

Nadále trvá, že od roku 2007 je pozastaven provoz detoxikačního centra, Kroměřížská nemocnice, a. s. provozuje pouze protialkoholní záchytnou stanici. Ústavní léčbu závislosti vč. detoxikačního pobytu poskytuje ve Zlínském kraji Psychiatrická léčebna v Kroměříži.

2 Obecná charakteristika kraje (demografické a socioekonomické ukazatele)

Zlínský kraj byl ustanoven k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona č. 347 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště, které patřily k Jihomoravskému kraji, a okresu Vsetín, který spadal do Severomoravského kraje.

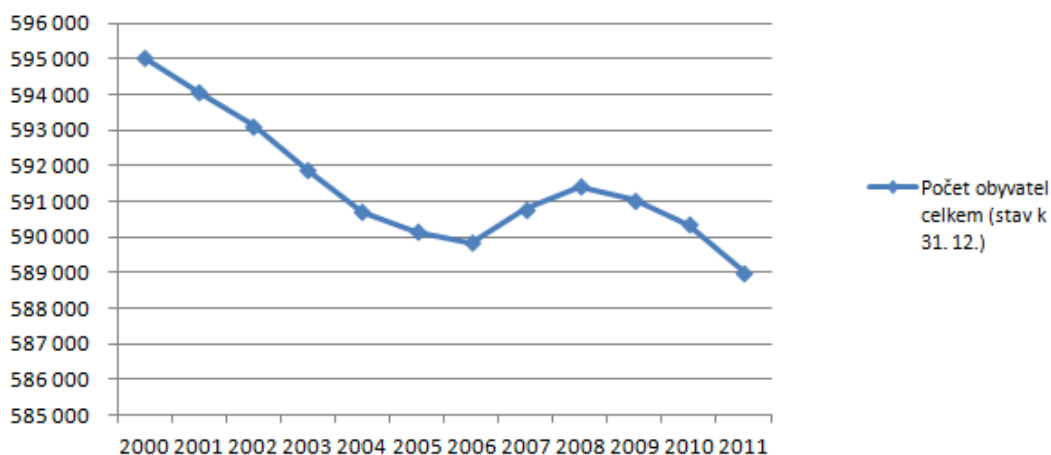
Počet obyvatel

Celkový počet obyvatel Zlínského kraje - na území kraje od jeho vzniku žilo v r. 2011 historicky dosud nejméně obyvatel, s tím, že od roku 2008 je patrný postupný pokles. K 31.12.2011 je počet obyvatel 588 990 z toho 287 939 mužů, 301 051 žen (střední stav je dle údaje ČSÚ Zlín uváděn 589 556 obyvatel). Nárůst počtu obyvatel je zaznamenán v r. 2011 pouze u okresu Zlín, v případě ostatních okresů došlo k poklesu počtu obyvatel. Vývoj věkového složení obyvatel je nadále charakterizován zvyšujícím se podílem obyvatel v postproduktivním věku. Průměrný věk obyvatel Zlínského kraje v roce 2011 byl 40,8 let a mírně oproti r. 2010 poklesl (2010 – 41,2 let, pro srovnání v r. 2000 však pouze 38,4 let).

	Počet obyvatel k 31.12.2011		
	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	588 990	287 939	301 051
z toho okresy:			
Kroměříž	107 317	52 260	55 057
Uherské Hradiště	143 814	70 353	73 461
Vsetín	145 033	71 292	73 741
Zlín	192 826	94 034	98 792

Graf – vývoj počtu obyvatelstva ve Zlínském kraji v letech 2000 – 2011

Počet obyvatel celkem (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ Zlín

Nezaměstnanost

V registru úřadu práce bylo dle dat MPSV k datu 31.12.2011 evidováno celkem 29 418 uchazečů o zaměstnání, což bylo 9,35 % (míra registrované nezaměstnanosti¹), přičemž žen bylo 14 297 (10,52 %) a mužů 15 121 (7,47 %). Jen pro srovnání míra registrované nezaměstnanosti v ČR byla v r. 2011 8,02 %.

Registrovaná nezaměstnanost v r. 2011 - počty osob v okresech, procentuálně

Zlínský kraj celkem	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
29 418	6 181	6 741	8 135	8 361
9,35 %	10,49 %	9,20 %	10,75 %	7,85 %

Zdroj: ČSÚ

Kriminalita

Zlínský kraj nadále patří v rámci České republiky ke krajům s nejnižší celkovou kriminalitou (11. v pořadí), včetně hodnocení jednotlivých druhů kriminality, s tím, že od r. 2007 počet šetřených trestných činů trvale klesá. Celkově zde bylo v r. 2011 evidováno 9 227 spáchaných trestných činů (pokles oproti r. 2010 o 203 TČ), z toho více jak polovina byla majetkových. Při vyjádření míry rizika kriminality pomocí indexu kriminality (počet evidovaných trestných činů na 10 000 obyvatel) dosáhl index v r. 2011 hodnoty 156,3 (při využití údajů o středním stavu obyvatel), tedy nejnižší hodnoty mezi všemi kraji. Nad průměr tohoto indexu v kraji vystupují ze 4 okresů okres Vsetín (index 175,99), který dominuje v řadě indexovaných ukazatelů (majetková, násilná a mravnostní kriminalita, drogová kriminalita) a dále okres Kroměříž (index 161,03).

¹ Míra registrované nezaměstnanosti - vydává Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV) na základě počtu nezaměstnaných registrovaných na úřadech práce. Tato míra nezaměstnanosti není mezinárodně porovnatelná, neboť odráží národní specifika trhu práce (každý členský stát má například jiný systém podpory v nezaměstnanosti a tudíž i jinak definované nezaměstnané).

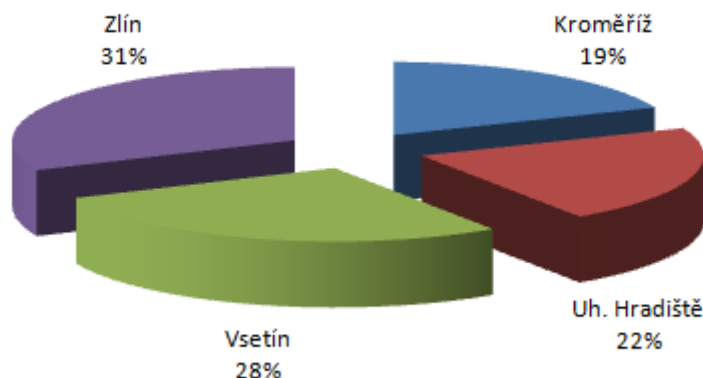
Při hodnocení útvarů Policie ČR, patřily i v r. 2011 útvary policie na teritoriu Zlínského kraje v rámci ČR k nejméně úspěšným (celkově 2. místo mezi ostatními kraji). I nadále ve více jak každém druhém případě byl zjištěn pachatel/pachatelé trestného činu (objasněnost dosáhla 56,48 %).

Z výše uvedených údajů lze poukázat na fakt, že i nadále patří Zlínský kraj k jednomu z „nejméně“ kriminalitou rizikových krajů, který je navíc podtržen přítomností jedněmi z nejméně úspěšných, teritoriálně příslušných útvarů Policie ČR.

Celkový počet šetřených trestných činů ve Zlínském kraji

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kroměříž	1 405	1 649	1 648	1 978	1 734	1 851	1 666	1 740
Uh. Hradiště	2 108	1 922	2 135	2 259	2 317	2 352	2 160	2 003
Vsetín	2 764	2 816	2 595	2 863	3 008	2 638	2 656	2 560
Zlín	3 955	3 789	3 503	3 777	3 336	3 203	2 948	2 924
celkem	10 232	10 176	9 881	10 877	10 395	10 044	9 430	9 227

Celkový počet šetřených trestných činů v r. 2011 – podíl v jednotlivých okresech

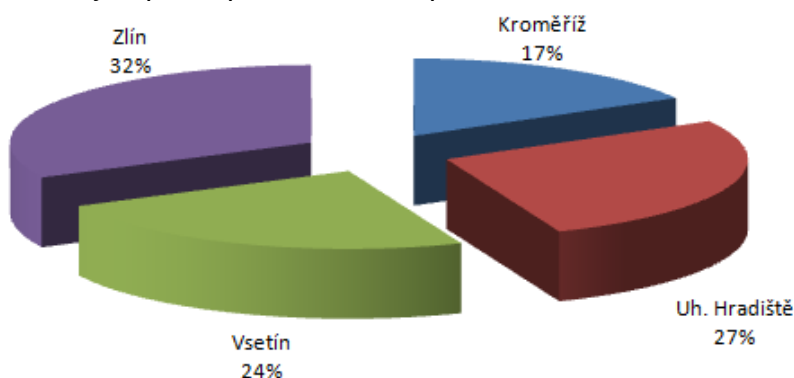
Údaje vztahující se k drogové kriminalitě jsou uvedeny v kapitole 3 výroční zprávy – situace na drogové scéně. Rovněž jsou zde uvedeny údaje ke spáchaným přestupkům.

Počet Policií ČR šetřených přestupků ve Zlínském kraji

Data

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kroměříž	13 528	12 127	10 735	9 053	5 276	12 197	12 038	12 236
Uh. Hradiště	12 420	19 305	14 631	11 853	15 418	15 303	18 892	19 664
Vsetín	13 708	10 052	9 863	6 789	8 783	15 050	17 870	17 190
Zlín	17 981	18 534	18 173	26 489	17 968	26 550	21 779	23 545
celkem	57 637	60 018	53 402	54 184	47 445	69 100	70 579	72 635

Počet Policíí ČR šetřených přestupků v r. 2011 – podíl v okresech

Zdroj: Policie ČR

Rizikové regiony

Míru rizikovosti regionů (okresů, ORP) lze identifikovat z údajů o kriminalitě dostupných od Policie ČR ve formě vypočítaného indexu trestné činnosti (počet evidovaných trestných činů na 10.000 obyvatel). Údaje byly v roce 2011 sledovány podrobně až na úroveň jednotlivých ORP a vyšší index trestné činnosti byl zjištěn ve všech bývalých okresních městech, tedy Kroměříži, Uherském Hradišti, Vsetíně a Zlíně a dalších větších městech kraje (Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Otrokovice). Jako nejrizikovější okres je možné hodnotit okres Vsetín, který má v uvedeném výčtu rizikových ORP uvedeny všechny 3 ORP.

Rizikovost lze hodnotit i dle počtu nezaměstnaných, respektive indexu počtu nezaměstnaných. V tomto směru hodnot nad průměrem kraje dosáhly ORP Kroměříž, Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, Bystřice pod Hostýnem, Valašské Klobouky a Valašské Meziříčí.

Dalším způsobem posuzování rizikovosti regionu, zejména s ohledem na drogovou problematiku (distribuce a konzumace drog, patrně i výroba), bylo posouzení informací získaných z výsledků Analýzy drogové scény Zlínského kraje provedené v r. 2010. Bylo zjištěno, že „rizikové lokality z hlediska distribuce drog a zvýšené koncentrace uživatelů jsou v různé míře prakticky ve všech městech a obcích“. Jako typické rizikové lokality byly označeny chatové a zahrádkářské kolonie, parky, skate parky, nádraží, restaurace, bary, herny, atd. Současně bylo zjištěno, že prakticky v každém z měst, lze nalézt různé velké skupiny problémových uživatelů drog, což je vcelku závažné zjištění (blíže viz uvedená analýza).

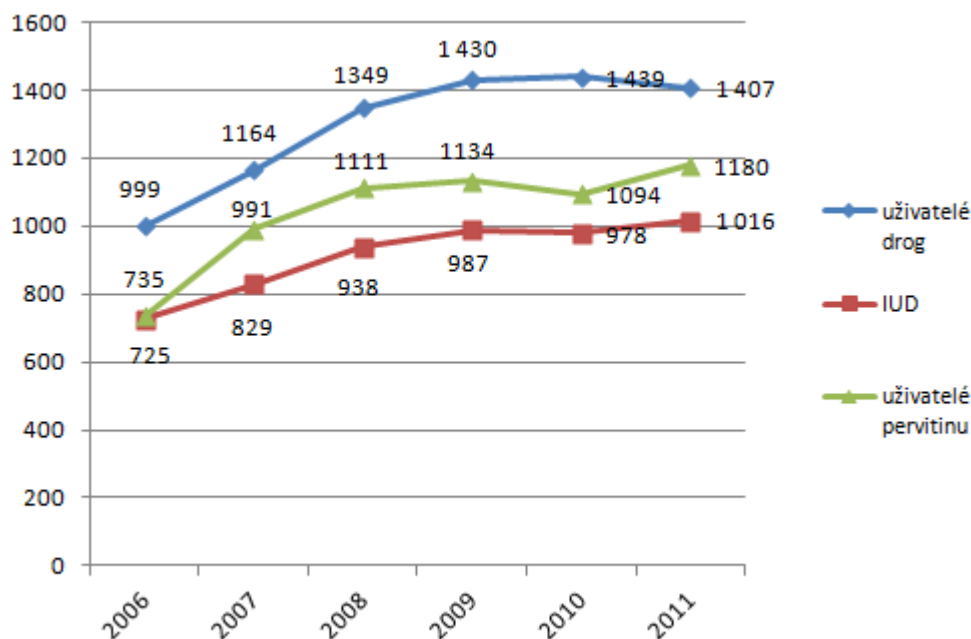
3 Situace na drogové scéně

Zlínský kraj zaznamenával do r. 2010 rostoucí, avšak postupně mírně se zpomalující trend ve zneužívání nelegálních drog (zejména amfetaminového typu), v r. 2011 došlo k mírnému poklesu (viz graf), přičemž lze obtížně předvídat, zda se jedná jen o dočasnou situaci nebo změnu trendu, případně jiné vysvětlení (např. méně kontaktů uživatelů drog s poskytovateli drogových služeb). Nadále vysoký podíl v užívání je na straně pervitinu a dále kanabinoidů (zejména marihuany). V případě uživatelů kanabinoidů nelze tento podíl přesně odhadnout, neboť tito uživatelé i nadále buď vůbec, nebo jen velmi zřídka využívají služeb nabízených kontaktními centry, případně jejich terénními programy a nelze je tedy z těchto důvodů z poskytnutých statistik vyčíslit. Ostatní nelegální drogy se vyskytují pouze velmi zřídka a zpravidla sezónně (např. opioidy v podobě surového opia získaného z pěstovaného máku) nebo latentně (např. kokain, extáze, halucinogeny, syntetické drogy „design drugs“).

Nadále, navzdory aktivitám poskytovatelů drogových služeb (kontaktních a poradenských center a terénních programů) v propagaci užívání drog méně rizikovým způsobem (např. v podobě perorálního užívání např. pervitinu v želatinových tobolkách), setrvává relativně vysoký celkový počet injekčních uživatelů nelegálních drog. V r. 2011 lze dle dostupných údajů hovořit o pokračování poklesu spotřeby injekčních setů z r. 2010. Spotřeba vydaných injekčních setů vykázala v roce 2011 další pokles (meziročně o 5,04 % na celkových 91 471 vydaných kusů, tedy o 4 859 méně, od r. 2008, kdy bylo maximum 113 587 setů však o 19,47 %). Jako jednu z možných příčin tohoto stavu lze i nadále označit úspěšná odhalení varen pervitinu Policií ČR, tím snížení dostupnosti pervitinu v teritoriu, větší uzavřenost a anonymitu drogové scény a následně i logicky snížený počet výměn. Pokles může být nadále ovlivněn m.j. i aktuálním výkonem trestu odnětí svobody u dlouhodobých klientů nízkoprahových zařízení v kraji realizujících svoje projekty.

V posledních letech relativně neměnný počet uživatelů drog (do r. 2010 mírný nárůst, v r. 2011 nepatrný pokles), může být částečně ovlivněn průnikem klientů z programu kontaktních a poradenských center a terénních programů, tedy souběžným využíváním obou projektů realizovaných poskytovateli drogových služeb. V porovnání s předchozími roky se zároveň nadále potvrzuje skutečnost, že dochází ke stárnutí populace uživatelů drog (průměrný věk uživatele přesáhl v roce 2011 již 27,6 let). Nadále to spíše svědčí o tom, že služby kontaktních center a terénních programů využívají spíše dlouhodobější uživatelé, kteří již byli nebo nadále jsou v kontaktu s poskytovatelem služeb a nikoliv mladí a začínající uživatelé (včetně rekreačních).

Graf - vybrané údaje k uživatelům drog ve Zlínském kraji

Nárůst počtu nových uživatelů drog – incidence, dle údajů KHS Zlín v posledních letech (včetně roku 2011) nevykazuje mimořádně výrazné odchylky a stav je hodnocen jako relativně stabilní.

Uživatelé drog jsou dle údajů poskytovatelů drogových služeb ve Zlínském kraji z 64,89 % muži, ženy tvoří 32,84% podíl (zbývající podíl 3,50 % tvoří klienti, kterým byla poskytnuta služba, avšak tito nebyli z důvodu neposkytnutí žádných bližších údajů k evidování identifikováni, tzv. „no code klient“).

Údaje o klientech registrovaných v kontaktních centrech a terénních programech ve Zlínském kraji

	Oblastní charita (KM)	Podané ruce (UH)	Agarta (VS)	Onyx (ZL)	Kraj celkem
Počet klientů (počet jednotlivých osob, které využily v daném období alespoň jednu službu programu ¹⁾)	541	285	320	438	1584
- z toho uživatelů drog	481	258	278	390*	1407
- mužů	337	167	168	241	913
- žen	144	91	110	117	462
- z toho injekčních uživatelů drog (IUD)	429	207	148	232	1016
- z toho se základní drogou heroin/ opium	19	0	1	2	22
- z toho se základní drogou pervitin	437	249	211	283	1180
- z toho se základní drogou kanabinoidy	24	8	58	53	143
- z toho se základní drogou extáze	0	0	0	0	0
- z toho se základní drogou těkavé látky	0	0	8	3	11
- z toho se základní látkou Subutex nelegálně	0	0	0	1	1
- z toho se základní látkou Subutex legálně	0	1	0	0	1
- z toho se základní látkou metadon nelegálně	0	0	0	0	0
- z toho se základní látkou metadon legálně	0	0	0	0	0
Průměrný věk klienta					
- kontaktního centra	27,74	26,48	27,85	28,04	27,63
- terénního programu	27,50		27,10	29,10	
Počet neuživatelů, kteří využili alespoň jednu službu programu ²⁾	63	27	42	48	180
Počet kontaktů s uživateli drog celkem ³⁾	4417	1884	1883	2241	10425
Počet prvních kontaktů s uživateli drog ⁴⁾	173	33	92	217	515

¹⁾ U poskytovatelů oddělených sociálních služeb (kontaktní centrum a terénní program) se jedná o součet údajů poskytnutých z obou programů

²⁾ Rodinní příslušníci, blízké osoby uživatelů.

³⁾ **Kontakt:** Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace, nebo poradenství – včetně skupinového. Příjem telefonického hovoru není kontakt.

⁴⁾ **1. kontakt:** První návštěva klienta v daném zařízení nezávisle na tom, jaký typ služby klient využije; klientovi byly poskytnuty základní informace o zařízení a službách, které zařízení nabízí.

* Z uvedeného údaje bylo celkem 32 klientů, kterým byla poskytnuta služba, avšak tito nebyli z důvodu neposkytnutí žádných bližších údajů k evidování blíže identifikováni (např. pohlaví, věk, základní užívaná droga, ...)

Zdroj: údaje poskytovatelů drogových služeb z evidence FreeBase (Unidata) a závěrečných zpráv z projektů protidrogové prevence realizovaných v roce 2011

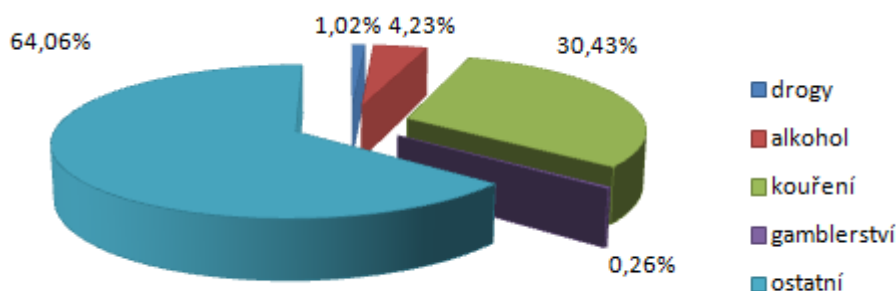
Ve Zlínském kraji je dlouhodoběji realizován odborem školství průzkum sociálně patologických jevů (rizikových typů chování. V uvedené tabulce je zachycen výskyt vybraných jevů (závislostní a kriminalita) v základních školách, středních školách, vyšších odborných školách, dětských domovech a speciálních školách celého Zlínského kraje ve školním roce 2010-2011.

Četnost rizikových typů chování ve školách Zlínského kraje

Data – vybrané údaje

	reálná zjištění		podezření		počet řešení školou
Drogy	82	1,02 %	1639	5,46 %	107
Alkoholismus	340	4,23 %	4817	16,04 %	221
Kouření	2443	30,43 %	8704	28,98 %	1399
Gamblerství	21	0,26 %	520	1,73 %	24
Ostatní	5143	64,06 %	14359	47,80 %	4229

Graf – reálná zjištění

Z výše uvedených údajů je patrné, jaký je podíl rizikových typů chování, které se promítají bezprostředně do oblasti drog, alkoholismu a kouření, respektive gamblerství. Při procentuálním vyjádření těchto jevů je jejich celkový podíl při reálném zjištění celkem 35,94%, při podezření (odhadované údaje) je daleko vyšší. Rozdíl je dán latencí některých jevů, zejména u alkoholu a drog, kde odhadované údaje jsou několikanásobně vyšší než reálná zjištění. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k mírnému poklesu podílu potenciálně závislostních chování (drogy, alkohol, kouření, gambling) a to o 3,5 procentního bodu.

Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog

Na celkovém počtu výskytu VHC ve Zlínském kraji v roce 2011, který činil 22 onemocnění dle celostátní databáze infekčních onemocnění EPIDAT, měli injekční uživatelé drog podíl v 10 případech (pro srovnání v r. 2010 celkem 28 onemocnění, z toho 13 injekčních uživatelů drog).

V rámci celorepublikového měřítka byly od roku 2010 v komunitách uživatelů drog zaznamenány výskyty onemocnění syfilis, avšak toto ve Zlínském kraji nebylo dosud zjištěno.

Od roku 2007 je ve spolupráci s NRL pro HIV/AIDS a Krajskou hygienickou stanicí prováděn screening na HIV/AIDS testováním ze slin v rizikové skupině injekčních uživatelů drog. V roce 2008 bylo v rámci screeningu testováno 92 klientů, z toho 1 pozitivní (konfirmovaný). Slinné testy nebyly od konce roku 2008 dostupné, proto od roku 2009 zavedli poskytovatelé drogových služeb jinou metodu rychlého testování. Na konci roku 2010 byly znovu zavedeny i slinné testy, které začali využívat poskytovatelé služeb především v terénu.

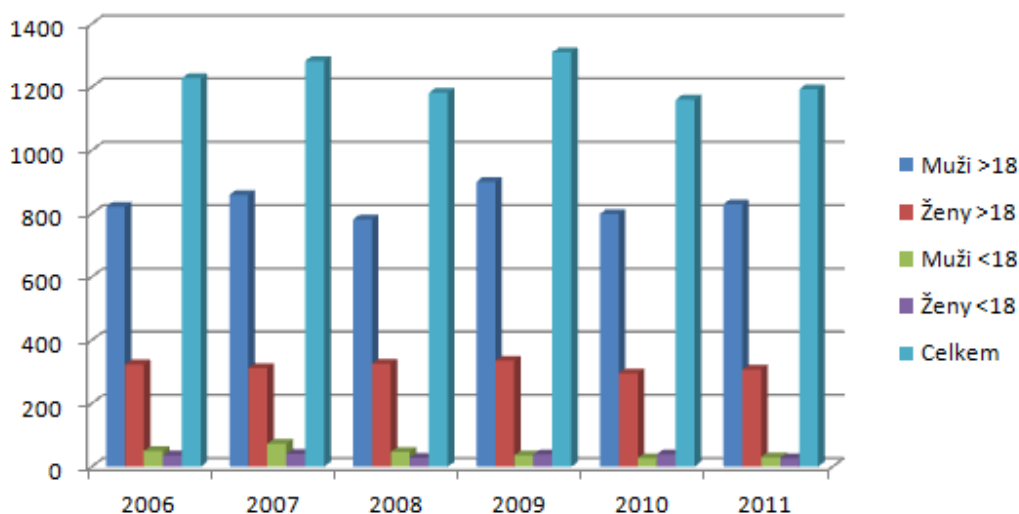
V roce 2011 bylo Krajskou hygienickou stanicí ve Zlínském kraji zaznamenáno úmrtí na AIDS u intravenózního uživatele drog (cizince).

Předávkování a zdravotní komplikace v souvislosti užíváním drog

Dle informací získaných od poskytovatelů drogových služeb nebyl v roce 2011 ve Zlínském kraji zaznamenán žádný případ úmrtí klientů těchto služeb v souvislosti s předávkováním drogami, ani žádné jiné závažnější zdravotní komplikace než výše uvedené údaje k VHC a HIV/AIDS a dále prostřednictvím KHS Zlínského kraje získané a uvedené akutní intoxikace. Pro akutní intoxikaci nelegálními drogami bylo ve zdravotnických zařízeních ve Zlínském kraji (JIP dětská, JIP interní, ARO) v r. 2011 hospitalizováno celkem 17 osob, z toho 10 pro intoxikaci kanabinoidy a 7 pro intoxikaci stimulanty (v některých případech v kombinaci s alkoholem).

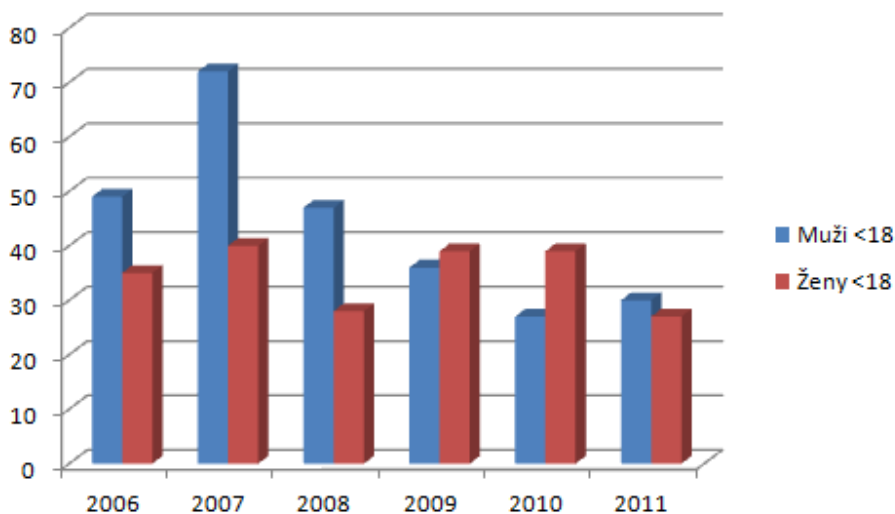
V souvislosti s užíváním alkoholu poskytla KHS Zlínského kraje informace o počtu akutních intoxikací alkoholem v kraji. Údaje jsou ze zdravotnických zařízení (RZP, JIP dětská, JIP interní, ARO, vybrané psychiatrické ambulance).

Graf – počty akutních intoxikací alkoholem ve Zlínském kraji v letech 2006-2011

Graf neukazuje ve sledovaném období na změny celkového trendu, výjimkou jsou pouze údaje k mužům mladším 18ti let, kde od r. 2007 docházelo k postupnému snižování počtu akutních intoxikací.

Graf – počty akutních intoxikací alkoholem u osob mladších 18ti let ve Zlínském kraji v letech 2006-2011

Podrobné informace, které jsou zpracovávány Ústavem zdravotnických informací a statistiku (ÚZIS) nejsou za r. 2011 dosud k dispozici, budou součástí souhrnné Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v ČR za rok 2011.

Drogová kriminalita - realizované studie/kvalifikované odhady

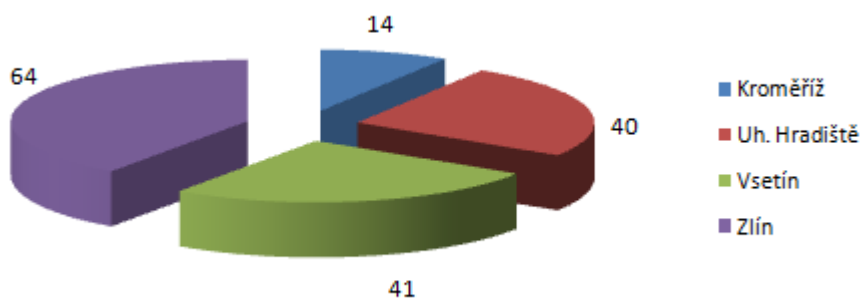
V souvislosti s drogovou kriminalitou nebyly Zlínským krajem v r. 2011, s výjimkou dále uvedeného materiálu a již výše uvedeného průzkumu ve školách a školských zařízeních, realizovány žádné průzkumy nebo studie. Za účelem získání informací o drogové kriminalitě byla oslovena Policie ČR, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje a dále okresní soudy působící na teritoriu kraje, čímž byly získány údaje o spáchaných drogových deliktech uvedených v zákonu č. 40/2009 Sb. (trestní zákoník) v §§ 283-287 (§ 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, § 284 Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, § 285 Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, § 286 Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu, § 287 Šíření toxikomanie) a dále § 274 (Ohrožení pod vlivem návykové látky) a § 360 (Opilství), a o počtu odsouzených osob.

Dalším materiálem bylo zpracování a vyhodnocení podkladů pro sestavení krajské protidrogové koncepce týkající se kriminality na teritoriu kraje. Kriminalita v souvislosti s problematikou drog je uvedena v kapitole 2.4 uvedené koncepce, která zahrnuje období let 2000-2009. Vzhledem k datu zpracování se dotýká i dřívější právní úpravy zahrnuté v z. č. 140/1961 Sb. (trestní zákon).

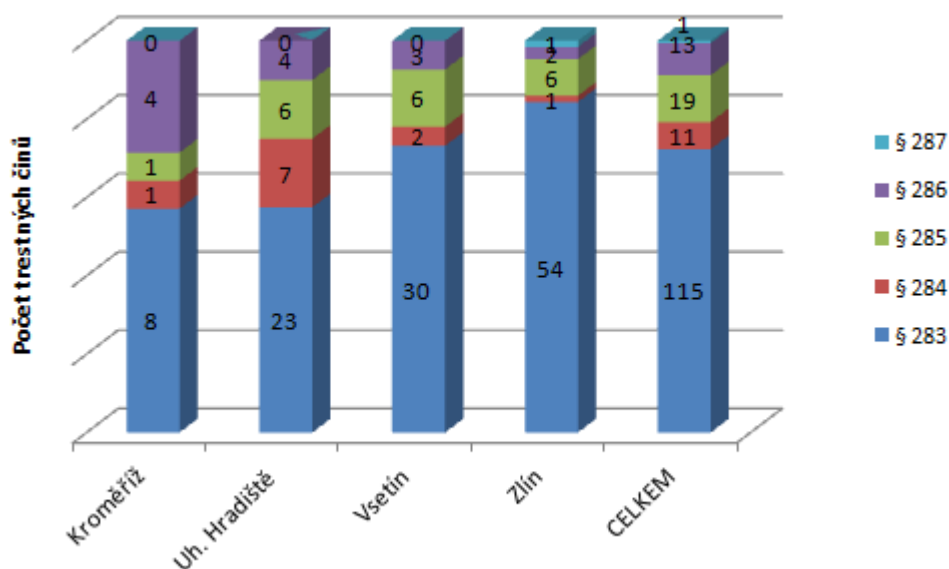
Policie České republiky

Policie ČR šetřila v r. 2011 celkem 159 trestných činů dle §§ 283-287 (viz graf), spáchaných celkem 139 pachateli, z nichž se více než třetina (35,97 %) dopustila této trestné činnosti opakovaně, přitom nejvíce, přes 2/5 veškerých těchto trestných činů bylo šetřeno na území okresu Zlín (40,25 %), nejméně pak na okrese Kroměříž (8,81 %).

Počet šetřených trestných činů dle §§ 283-287 v r. 2011 – podíl v okresech

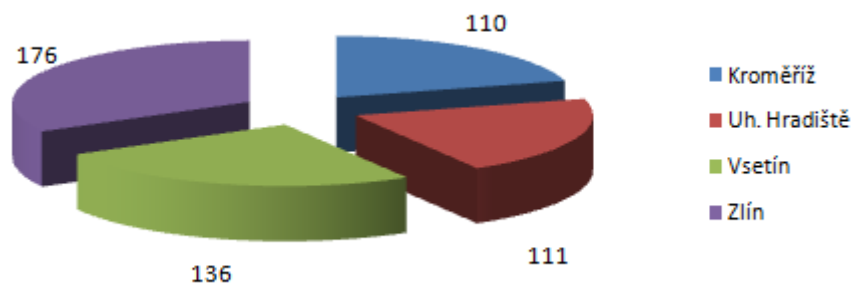

Podíl jednotlivých trestných činů dle §§ 283-287 v r. 2011 – srovnání dle okresů

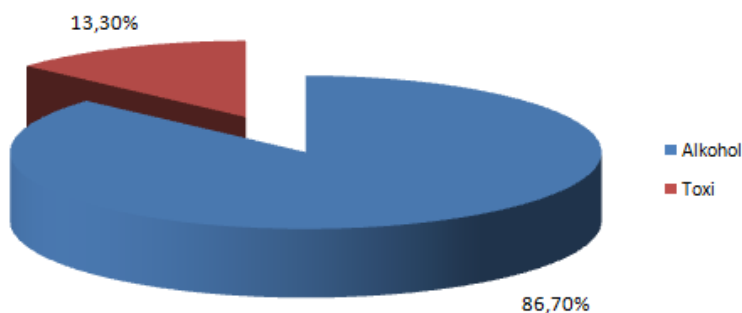
Podle § 274 a § 360 (ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství), označovaných jako ostatní formy toxikomanie dále policie šetřila celkem 533 těchto trestných činů (o 17 méně oproti r. 2010).

Počet šetřených trestných činů dle § 274 a § 360 v r. 2011 – podíl v okresech

Současně byla policie oslovena za účelem získání údajů o počtu zjištěných a šetřených přestupků v souvislosti se zákonem 379/2005 Sb. (zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami). Z doložených údajů bylo zjištěno, že policie provedla celkem 132 kontrol dle uvedeného zákona. Při kontrolách bylo v r. 2011 zjištěno celkem 666 přestupků (o 131 více než v r. 2010).

Při zjišťování počtu přestupků v oblasti alkoholu a toxikomanie v r. 2011 bylo zjištěno 2413 přestupků (nárůst oproti r. 2010 o 19,57 %), přičemž největší množství jich bylo spácháno v okrese Zlín (866), dále Uh. Hradiště (573), Vsetín (560) a nejméně v okrese Kroměříž (414). Podíl přestupků v oblasti alkoholu a toxi je uveden v následujícím grafu. Oproti r. 2010 došlo k mírnému nárůstu přestupků v oblasti toxi (o 2,78 %).

Podíl přestupků v oblasti alkoholu a toxí

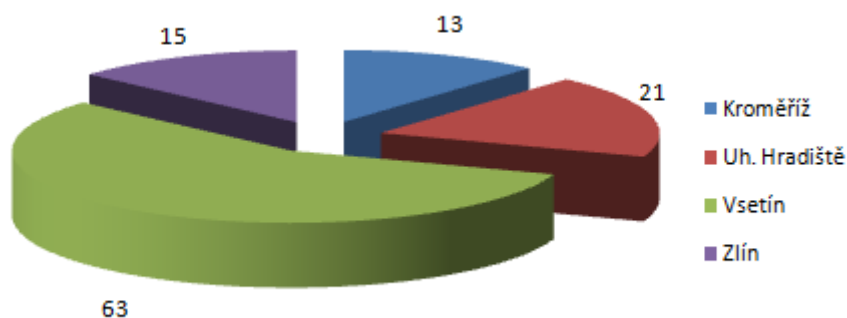
Zdroj: Policie ČR

Okresní soudy

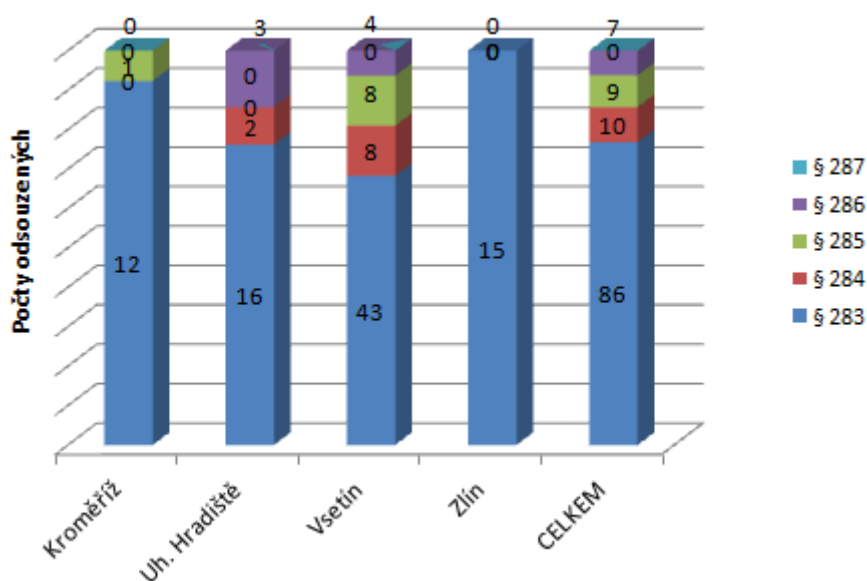
Zlínský kraj, jak bylo výše uvedeno, sestává ze 4 okresů, na jejichž teritoriu působí 4 okresní soudy. V roce 2011 bylo rozsudky těchto soudů odsouzeno pro trestné činy uvedené v §§ 283-287 zákona č. 40/2009 Sb. (trestní zákoník) celkem 112 osob (některé osoby pro více drogových trestných činů), což značí ve srovnání s r. 2010 nárůst (+41 osob, oproti r. 2009 se počet již více než zdvojnásobil). Tento nárůst počtu odsouzených může skutečně stejně jako v předchozím roce potvrdovat již výše uvedený důvod poklesu vyměněných injekčních setů v kraji.

Ve velké většině byli odsouzenými opětovně muži, v 15 případech ženy. Věkové spektrum odsouzených bylo poměrně široké, od 18 do 45 let, avšak nejpočetnější skupinou odsouzených byly osoby ve věku 18-30 let (celkem 50,60 %).

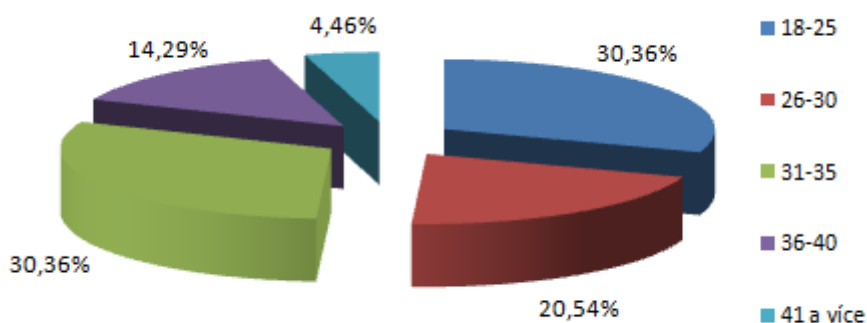
Nejčastější látkou uváděnou v souvislosti s rozsudkem příslušného soudu byl pervitin (celkem 75 případů), v 37 případech se jednalo o marihuanu. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o přibližně rovnoměrný nárůst podílu souzených trestných činů, kde vystupuje jako omamná a psychotropní látka marihuana oproti těm, kde je touto látkou pervitin.

Počet rozsudků okresních soudů v r. 2011 – podíl dle okresů

Podíl jednotlivých trestných činů dle okresů

Věkové spektrum odsouzených osob v r. 2010

Zdroj: okresní soudy na teritoriu Zlínského kraje

Probační a mediační služba

Probační a mediační služba ČR (dále jen „PMS“) v souvislosti s drogovou kriminalitou (§§ 283-287 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník) nerealizuje v rámci přípravného řízení ve vztahu ke svým klientům žádná opatření, neboť trestní sazba u těchto trestných činů většinou přesahuje rámec její činnosti. Pokud soud v rámci vykonávacího řízení uloží dle § 48, odst. 4, písm. h) klientovi přiměřené omezení zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek, jsou všechna střediska PMS vybavena soupravami k testování klientů na přítomnost alkoholu nebo návykových látek. Této kontrole je na základě zpracovaného probačního plánu dohledu klient povinen se podrobit.

V rámci probačních programů spolupracuje PMS dle svých vlastních odhadů s přibližně 3 % klientů, v jejichž podkladových materiálech je uvedeno spáchání trestného činu v souvislosti s užitím legálních nebo nelegálních drog.

V souvislosti s realizací probačních programů a ukládáním alternativních trestů spolupracovala PMS s neziskovými organizacemi na teritoriu Zlínského kraje, mimo jiné

i se subjekty, které na teritoriu Zlínského kraje realizují terciární a primární protidrogovou prevenci. Vedoucí PMS v soudním okrese Zlín byl v roce 2011 členem komise Rady Zlínského kraje pro protidrogovou prevenci a prevenci kriminality.

Městské policie

Na teritoriu Zlínského kraje působí ve 13 obcích s rozšířenou působností celkem 12 městských policií (výjimkou je nadále město Vizovice, kde byla městská policie již v r. 2007 rozhodnutím zastupitelstva zrušena), v obcích s pověřeným obecním úřadem je zřízeno dalších 7 městských policií (dále jen „MP“). Oslovením MP v obcích s rozšířenou působností byly získány údaje o jejich působnosti v protidrogové politice měst.

Četnost vybraných ukazatelů v činnosti městských policií na teritoriu Zlínského kraje

ukazatel	četnost výskytu
Počet provedených kontrol dle z. č. 379/2005 Sb.	nejméně* 881
Počet zjištěných porušení zákona	369
Počet zjištěných porušení zákona v souvislosti s „nelegálními drogami“	8
Počet uložených pokut - v celkové hodnotě	nejméně 106 45 100 Kč
Počet zjištění výskytu „nelegálních drog“	9
Akce se zaměřením na nález infekčního materiálu (injekčních stříkaček, ...)	nejméně 62
Počet nalezeného inf. materiálu (v kusech)	nejméně 138

* V řadě případů, u údajů uvedených jako „nejméně“, některé městské policie tento údaj nevidují, přesto lze očekávat, že tento údaj může být reálně vyšší

Zdroj: statistické údaje městských policií v roce 2011

Údaje uvedené v tabulce se nijak výrazně neliší od údajů uvedených v obdobné tabulce ve výroční zprávě za rok 2010.

Porušení zákona č. 379/2005 Sb. (zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami) jsou realizována nejčastěji formou pokut v blokovém řízení, předáním správnímu orgánu. V některých případech je uvedena domluva, případně z důvodu podezření spáchání trestného činu předání Policii ČR.

MP v rámci vlastních preventivních programů k protidrogové politice obcí realizují přednáškovou činnost, besedy a ukázky a to zejména ve školských zařízeních (zejména 2. stupeň ZŠ a dále v SŠ), jsou aktivní ve spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí při městských úřadech, v některých případech nabízejí bezplatné školení personálu prodejních a pohostinských zařízení ze zákona č. 379/2005 Sb., případně provádějí kontrolu veřejných prostranství (např. dětská hřiště, pískoviště, ...) za účelem omezení výskytu infekčního materiálu. Vlastní hodnocení problematiky zneužívání drog je představiteli MP vnímáno individuálně dle teritoria jejich činnosti. Obecně negativněji vyznívá hodnocení v případě velkých měst, kde je drogová scéna relativně známá.

Další informace

Na teritoriu Zlínského kraje bylo v roce 2011 celkem 8 měst – Bystřice pod Hostýnem, Kroměříž, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Uherský Brod, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín, která mají upravenou konzumaci alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích. Tato města svými obecně závaznými vyhláškami zveřejnila přehled veřejných

prostranství, na nichž je zakázána konzumace alkoholických nápojů. Důvodem pro jejich vydání bylo zejména omezení výskytu tohoto rizikového jevu (chování), který může mít za následek narušování veřejného pořádku a ohrožení zdraví, bezpečnosti a majetku obyvatel.

Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi v r. 2011 bylo na území kraje přestupkovými orgány obcí podle § 30, odst. 1, písm. j) a k) zákona č. 200/1990 Sb. řešeno celkem 71 přestupků (dle písm. j celkem 64x, písm. k 7x), jichž se v 9 případech dopustily osoby mladší 18 let (dle písm. j 9x, písm. k 0x). Ve srovnání s r. 2010 to tedy bylo téměř 2x více projednaných přestupků.

V souvislosti s absencí vězeňských zařízení nejsou na teritoriu Zlínského kraje realizovány jakékoliv interní programy pro uživatele drog.

4 Koordinace protidrogové politiky

4.1 Institucionální zajištění

4.1.1 Krajské

Krajský protidrogový koordinátor

Pracovní místo krajského protidrogového koordinátora, který je organizačně začleněn na Odboru Kanceláře hejtmána, oddělení neziskového sektoru, je stanoveno na plný úvazek s tím, že je jím dále zpracovávána oblast rizikových typů chování a oblast prevence kriminality. S účinností od 1. 1.2009 bylo pracovní místo obsazeno Mgr. Petrem Horyanským (tel. 577 043 179, e-mail: petr.horyansky@kr-zlinsky.cz).

Přímým nadřízeným je vedoucí oddělení neziskového sektoru Mgr. Pavlína Nováková (tel. 577 043 180, e-mail: pavlina.novakova@kr-zlinsky.cz).

Krajská protidrogová komise

Komise byla zřízena pod názvem Komise Rady Zlínského kraje pro protidrogovou prevenci a prevenci kriminality dne 6. 4.2009 usnesením Rady Zlínského kraje č. 0283/R09/09 a byla kompetentní v otázkách protidrogové prevence a prevence kriminality.

Složení Komise Rady Zlínského kraje pro protidrogovou prevenci a prevenci kriminality

	jméno	kontakt	profese/instituce/ problematika
předseda	Mgr. Taťána Nersesjan	tatana.nersesjan@kr-zlinsky.cz	členka Rady Zlínského kraje
tajemník	Mgr. Pavlína Nováková	pavlina.novakova@kr-zlinsky.cz	vedoucí oddělení neziskového sektoru KÚZK
člen	Mgr. Petr Horyanský	petr.horyansky@kr-zlinsky.cz	krajský protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality KÚZK
člen	PhDr. Jarmila Peterková	jarmila.peterkova@kr-zlinsky.cz	krajská školská koordinátorka odboru školství KÚZK
člen	Ing. Karol Muránsky	karol.muransky@kr-zlinsky.cz	vedoucí odboru zdravotnictví KÚZK
člen	Mgr. Roman Mach	roman.mach@kr-zlinsky.cz	kurátor pro děti, oddělení SPOD KÚZK
člen	Mgr. Vladimír Lhotka	vlhotka@pms.justice.cz	vedoucí Probační a mediační služby Zlín

člen	Mgr. Martina Stavjaníková	stavjanikova@unko.cz	ředitelka Unie Kompas o. s.
člen	Mgr. Petr Netočný	netocny@email.cz	předseda o. s. Onyx Zlín (kontaktní centrum)
člen	MUDr. Pavel Konečný	pavelkonecny@email.cz	adiktolog Psychocentrum Zlín
člen	Milan Sekáč		předseda - Český červený kříž Vsetín
člen	Mgr. Vojtěch Řehořík	pcrzlin@mvcv.cz	pracovník Policie ČR
člen	Mgr. Lucie Javoříková	pcrzlin@mvcv.cz	pracovnice Policie ČR
člen	MUDr. Dana Šviráková	khs@khszlin.cz	ředitelka Krajské hygienické stanice Zlínského kraje
člen	JUDr. Antonín Blažek	ak.blazek@uh.cz	člen zastupitelstva města Kunovice
člen	Anna Vařáková	zlin@cervenkykruz.eu	ředitelka - Český červený kříž Zlín

Členové komise se v roce 2011 sešli na 4 jednáních a předmětem jejich činnosti bylo v oblasti protidrogové prevence projednání těchto témat:

- podprogram na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování ve Zlínském kraji v r. 2011
- dotační řízení RVKPP v r. 2011
- dotační řízení MZČR v r. 2011
- výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Zlínského kraje za r. 2010
- plnění akčního plánu Koncepce protidrogové politiky Zlínského kraje na léta 2010-2014
- podprogram na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování Zlínském kraji v r. 2012
- dotační řízení RVKPP v r. 2012
- dotační řízení MZČR v r. 2012
- zdravotnická záchranná služba ZK, spolupráce kraje s Psychiatrickou léčebnou v Kroměříži
- aktivity a působení o.s. Modrý kříž ve Zlínském kraji (poskytovatel následné péče)

Přehled pracovních skupin v oblasti protidrogové politiky, seznam členů a stručný popis jejich činnosti

V rámci krajského úřadu nepůsobí v oblasti protidrogové politiky mimo Komisi Rady Zlínského kraje žádná jiná pracovní skupina.

Ve Zlínském kraji však i nadále působila v období r. 2011 pracovní skupina nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Pracovní skupina zastupovala všech 12 NZDM působících ve Zlínském kraji.

V rámci činnosti pracovní skupiny na pravidelných setkáních byly řešeny otázky prevence rizikových typů chování, probíhala výměna zkušeností z jednotlivých zařízení a výměna zkušeností a případů nejlepší praxe. Jednání pracovní skupiny se účastnil krajský protidrogový koordinátor, v případě jeho nepřítomnosti jej zastupovala vedoucí oddělení neziskového sektoru, dle potřeby se jednání účastnili pracovníci odboru sociálních věcí krajského úřadu.

Složení pracovní skupiny NZDM Zlínského kraje

subjekt	jméno	kontakt	pozice (náplň práce)
Diakonie ČCE Vsetín	Mgr. Marta Doubravová	marta.doubravova@post.cz	vedoucí NZDM Rubikon
Charita Valašské Meziříčí	Bc. Hana Benčáková	nzdm@valmez.charita.cz	vedoucí NZDM
Charita Vsetín	Mgr. Katarína Šenkeříková	zrnko.vsetin@caritas.cz	vedoucí NZDM Zrnko
NA CESTĚ, o. s. Vsetín	Bc. Miriam Hurtová	centrumarcha@centrumarcha.cz	ředitelka o. s.
Naděje o. s. pobočka Zlín	Bc. Kateřina Pivoňková	vizovice@nadeje.cz	ředitelka pobočky
Oblastní charita Uherské Hradiště	Mgr. Jitka Janošková	uhradiste@caritas.cz	vedoucí NZDM Tulip
R-Ego, o. s.	Mgr. Dana Kozubíková	pc.r-ego@tiscali.cz	vedoucí NZDM
Salesiánský klub mládeže Zlín	Mgr. Petr Kopřiva	saleklub@quick.cz	předseda o. s.
Sociální služby Uh. Brod, p. o.	Bc. Iveta Josefíková	vedouci.nzdm@ssub.cz	vedoucí NZDM Větrník
Unie Kompas	Mgr. Martina Stavjaníková	stavjanikova@unko.cz	ředitelka o. s., koordinátorka PS NZDM ZK
Unie Kompas	Mgr. Michaela Matochová	matochova@unko.cz	vedoucí NZDM T klub
Unie Kompas	Mgr. Stanislav Tomek	tomek@unko.cz	vedoucí NZDM Šlikr
Vzdělávací, sociální a kulturní středisko při Nadaci Jana Pivečky, o.p.s.	Mgr. Božena Filáková	filakova@pivecka.cz	vedoucí NZDM KamPak?

Za neformální pracovní skupinu lze označit činnost (společná pracovní setkání) subjektů zabývajících se terciární protidrogovou prevencí, které se scházely pravidelně na společných jednáních jednou za cca 3-4 měsíce za účasti krajského protidrogového koordinátora. Vzhledem k celkovému počtu 4 subjektů nebyla dosud potřeba vytvořit formálně pracovní skupinu.

Vzájemná spolupráce subjektů protidrogové politiky na krajské úrovni - koordinátor prevence kriminality, školský metodik prevence, koordinátor střednědobého plánování sociálních služeb, příp. další instituce – orgány sociálně právní ochrany dětí, sociální kurátoři

Spolupráce s krajskou školskou koordinátorkou preventivních aktivit se týkala především hodnocení NNO podílejících se na realizaci minimálních preventivních programů škol, informování o výskytu rizikových typů chování ve školách, spolupráce na dotačních programech kraje. Pracovní místo koordinátorky je zařazeno na odboru školství, mládeže a sportu. Vzájemná komunikace probíhá dobře, včetně společného vzdělávání nebo rozvoje spolupráce s okresními metodiky prevence.

Dále krajský protidrogový koordinátor spolupracoval s pracovníky z odboru sociálních věcí, konkrétně s kurátorem pro mládež, se kterým si vzájemně předávají informace týkající se mládeže a rizikových typů chování, účastní se setkání pracovní skupiny NZDM nebo vzdělávacích aktivit v těchto oblastech. Pracovní místo kurátora pro mládež je zařazeno

na odboru sociálních věcí. Kurátor pro mládež a krajská školská koordinátorka jsou členy komise rady kraje.

Spolupráce s krajskou koordinátorkou pro romskou integraci, jež je zařazena na stejném oddělení jako krajský protidrogový koordinátor, se týkala především aktivit primární prevence, společně byla řešena problematika NZDM, která navštěvují romské děti a dále aktivit souvisejících s dotačními programy kraje.

Lze konstatovat, že vzájemná komunikace krajského koordinátora se zástupci jednotlivých složek veřejné správy byla na dobré úrovni a to, jak díky formálním vazbám (členství v komisi RZK), tak i vytvořeným - neformálním.

Spolupráce s dalšími institucemi - probační a mediační služba, policie, NNO, státní zařízení apod.

Uvedené subjekty mají svoje zástupce ve výše uvedené krajské protidrogové komisi, z tohoto titulu docházelo k výměně informací mezi jejími zástupci (Probační a mediační služba ČR, Policie ČR, NNO). Spolupráce krajského koordinátora se zástupci těchto subjektů probíhala průběžně i mimo zasedání komise RZK dle situace a lze ji hodnotit jako standardní.

Od r. 2010 byla navázána spolupráce s Psychiatrickou léčebnou v Kroměříži, konkrétně primariátem odd. 8A, 8B, 15, které se zabývají léčbou závislostí na alkoholových i nealkoholových drogách. V r. 2011 byla tato spolupráce prohlubována. Bylo zprostředkováno setkání zástupců PL Kroměříž s poskytovateli drogových služeb, primářka se jako host zúčastnila setkání komise RZK, dále byla PL Kroměříž jedním z vystavovatelů vlastní prezentace na Dni boje proti drogám uskutečněným v budově krajského úřadu.

Vzdělávání v rámci kraje (např. místní koordinátoři, poskytovatelé služeb, úředníci, atp.)

Zlínský kraj v r. 2011 neposkytoval možnost specifického vzdělávání v oblasti drog pro místní koordinátory nebo poskytovatele služeb. Dílčí informace byly poskytovány v souvislosti s uskutečněnými pracovními setkáními. Byly poskytnuty informace při příležitosti přednáškových aktivit krajského protidrogového koordinátora na „Dni boje proti drogám“ v Kroměříži.

Ve spolupráci s KŘP Zlínského kraje (hlavní organizátor), NPC PČR (Mgr. Brejchou) a odborem školství KÚZK byla připravena přednáška o drogové problematice ve školách. Aktivita byla připravena zejména pro pedagogické pracovníky škol ve Zlínském kraji.

Další informace o vzdělávání, které krajský protidrogový koordinátor získal, byly distribuovány dále dle obsahu okruhu potenciálních příjemců, poskytovatelům služeb, ... (zasíláno elektronicky, příp. osobně nebo telefonicky).

4.1.2 Místní

Místní protidrogoví koordinátoři

ORP	jméno	kontaktní údaje	zařazení
Bystřice pod Hostýnem	Bc. Tereza Hnilová	tel.: 573 501 984 e-mail: hnilova@mubph.cz	dávky soc. péče pro zdravotně postižené občany
Holešov	Mgr. Jiří Nesázel	tel.: 573 521 763 e-mail: jiri.nesazel@holesov.cz	kurátor pro nezletilé a mladistvé
Kroměříž	Mgr. Ivana Sovadinová	tel.: 573 321 415 e-mail: ivana.sovadinova@mesto-kromeriz.cz	vedoucí OSPOD
Luháčovice	Gabriela Kříčková	tel.:577 197 275 e-mail: krickova@mesto.luhacovice.cz	odbor sociální, sociální kurátorka
Otrokovice	Bc. David Špendlík	tel.:577 680 276 e-mail: spendlik@muotrokovice.cz	odd. sociálních služeb, sociální koordinátor a preventista
Rožnov pod Radhoštěm	Barbora Zuzančáková	tel.:571 661 275 e-mail: zuzanakova.soc@roznov.cz	kurátor pro mládež
Uherské Hradiště	Jana Nohalová	tel.: 572 525 760 e-mail: jana.nohalova@mesto-uh.cz	vedoucí OSPOD
Uherský Brod	Mgr. Lenka Šupková	tel.:572 615 360 e-mail: lenka.supkova@ub.cz	vedoucí OSPOD
Valašské Klobouky	Mgr. Josef Vlček	tel.:577 311 130 e-mail: vlcek@mu-vk.cz	referent sociálního odboru-kurátor
Valašské Meziříčí	Bc. Miroslav Ildža	tel.:571 674 598 e-mail: ildza@muvalmez.cz	kurátor pro mládež
Vizovice	Ing. Bc. Vladimír Nedbal	tel.: 577 599 157 e-mail: vladimir.nedbal@mestoviziovce.cz	kurátor pro mládež a dospělé, koordinátor protidrogové prevence
Vsetín	Ing. Jan Plšek	tel.: 571 491 625 e-mail: jan.plsek@mestovsetin.cz	vedoucí oddělení sociální prevence
Zlín	Bc. Vlasta Skopová	tel.: 577 630 393 e-mail: vlastaskopova@muzlin.cz	vedoucí oddělení zdravotnictví a prevence kriminality

Popis systému spolupráce, vč. hodnocení kvality spolupráce, vč. popisu příp. nedostatků a potřeb

Systém spolupráce mezi krajským protidrogovým koordinátorem a místními koordinátory byl uskutečňován osobně při společných, případně individuálních setkáních, avšak převažující forma spolupráce byla písemná (elektronická forma), eventuelně telefonická komunikace. Byly řešeny konkrétní záležitosti a potřeby kraje nebo jednotlivých měst (ORP), případně poskytovatelů služeb v teritoriu jednotlivých měst. V případě potřeby intenzivnější spolupráce

nebo řešení problému (v r. 2011 s výhledem na r. 2012 podpora financování poskytovatelů drogových služeb v kraji) byly věci projednávány s představiteli měst za osobní spolupráce koordinátorů.

V r. 2011 se např. uskutečnilo společné pracovní setkání krajského protidrogového koordinátora s místními koordinátory a poskytovateli drogových služeb (K centra a terénní programy), na němž byli přítomní účastníci ze strany vedoucí oddělení protiepidemického KHS Zlínského kraje informováni o aktuální epidemiologické situaci ve výskytu virových hepatitid v kraji a HIV/AIDS v kraji, byly poskytnuty informace o rozsahu služeb poskytovaných jednotlivými poskytovateli, jednotliví koordinátoři informovali o drogové situaci v jednotlivých ORP, ze strany ORP dále o možnostech finanční podpory subjektů zabývajících se primární a terciární protidrogovou prevencí, dále byly poskytnuty další informace k problematice drog (financování státem, poskytovatelé služeb v kraji, atd.).

Spolupráci s jednotlivými koordinátory lze při jejich malé fluktuaci v posledních letech hodnotit jako standardní, s rostoucí mírou intenzity vzájemných kontaktů s krajským protidrogovým koordinátorem je spolupráce adekvátně prohlubována.

V r. 2011 došlo pouze ke dvěma změnám v obsazení koordinátorů (ORP Kroměříž a Uherský Brod).

Zhodnocení činnosti PK v jednotlivých obcích

Činnost místních protidrogových koordinátorů lze velmi obtížně hodnotit, neboť žádný z nich nevykonává tuto činnost jako stěžejní pracovní náplň, což vyplývá z přehledu koordinátorů uvedených v tabulce na str. 21 a jejich zařazení. Spolupráce s krajem již byla předmětem hodnocení v předchozím bodu.

4.2 Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje

Seznam důležitých strategických dokumentů protidrogové politiky v kraji

- Koncepce protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2010-2014 (schválena Zastupitelstvem Zlínského kraje usnesením č. 0387/Z13/10 dne 15.12.2010), zveřejněna na webu ZK www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=154717&doctype=ART&nid=8505&cpi=1
- Akční plán (součást výše uvedené koncepce, kapitola 6.5.)
- Analýza stavu drogové scény Zlínského kraje, zveřejněna na webu ZK www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=154717&doctype=ART&nid=8505&cpi=1

Charakteristika uvedených dokumentů

Koncepce, jako základní strategický materiál kraje v oblasti protidrogové politiky, se odkazuje na národní strategii na léta 2010-2018. Jako východiska pro zpracování uvedené koncepce byla Národní strategie protidrogové politiky 2010-2018, akční plán kraje na léta 2007-2009 a Analýza stavu drogové scény Zlínského kraje. Samotným návrhovým dokumentem, obsahujícím návrhy a opatření po dobu platnosti koncepce je akční plán na uvedené období let 2010-2014.

Akční plán je rozpracován do 6 hlavních oblastí-cílů, týkajících se podpory aktivit v oblasti primární prevence, dále zajištění léčby a následné péče pro uživatele jak nelegálních, tak legálních návykových látek, snižování nebo zastavení nárůstu počtu uživatelů a dále snižování rizik, snižování nabídky a dostupnosti návykových látek (včetně legálních),

informace (včetně sběru dat a hodnocení) a koordinace činností souvisejících s problematikou protidrogové politiky.

Hodnocení strategických dokumentů/protidrogové politiky kraje

- evaluovaný strategický dokument - Akční plán, období r. 2011
- hodnocení – průběžně, interní
- implementace jednotlivých aktivit, hodnocení procesu implementace, hodnocení dosažení cílů, hodnocení dopadů na cílovou skupinu, na drogovou situaci, hodnoceny všechny cíle (aktivity) nebo jen některé:
Aktivity stanovené akčním plánem (AP) se dařilo plnit průběžně v rámci celého roku bez výrazných obtíží, s tím, že vzhledem k plnění AP druhým rokem nebyly zatím prokázány bezprostřední a významné pozitivní dopady na cílovou skupinu, eventuálně na změnu drogové situace v kraji.
- metoda použitá při hodnocení - monitoring
- hlavní výsledky hodnocení: viz výše uvedené
- odkaz, kde je možné výsledky hodnocení nalézt:
<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=8505>

Identifikované nedostatky/ slabé oblasti v celkové realizaci protidrogové politiky kraje

- Vzhledem k rostoucímu počtu případů akutní intoxikace alkoholem trvalá absence samostatně fungující protialkoholní záchytné stanice, která by poskytovala své služby v rámci Zlínského kraje.
- Nadále absence detoxikačního a detoxifikačního oddělení a také absence doléčovacího programu pro klienty vracející se z pobytu v komunitě nebo po střednědobé léčbě závislosti nejčastěji v psychiatrických léčebnách, jenž by svým rozsahem pokrýl území celého kraje.
- V oblasti primární prevence absence NZDM ve všech ORP Zlínského kraje (viz bod 5 výroční zprávy na str. 31).

4.3 Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce

Tab. 4-1: Aktivity v oblasti protidrogové politiky (např. konference, semináře, výzkumy, analýzy apod.)

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky v roce 2010	krajský protidrogový koordinátor	odborná i laická veřejnost	sestavení výroční zprávy ke schválení RZK a odeslání na sRVKPP
Pracovní porada s místními protidrogovými koordinátory 21. 1.2011	krajský protidrogový koordinátor	místní protidrogoví koordinátoři	zaměření na poskytnutí informací o podpoře subjektů zabývajících se primární a terciární protidrogovou prevencí, dále byly poskytnuty další informace k problematice drog (financování státem, poskytovatelé v kraji, výroční zpráva, atd.).

11. ročník fotbalového turnaje NZDM 16. 4. 2011	NZDM ve spolupráci se Zlínským krajem	příjemci služeb	uspořádání celodenního turnaje pro příjemce služeb
Pracovní setkání pracovníků PS NZDM 2.3.2011	NZDM ve spolupráci se Zlínským krajem	poskytovatelé služeb	informace o podpoře Zlínského kraje, aktuální problematika realizace projektů NZDM
Pracovní setkání pracovníků kontaktních center 27.4.2011	NNO ve spolupráci s krajským protidrogovým koordinátorem	pracovníci kontaktních center a terénní pracovníci, pracovníci PL Kroměříž	pravidelné pracovní setkání s výměnou informací o drogové problematice, prezentace činnosti a projednání možností spolupráce poskytovatelů služeb a PL Kroměříž
Pracovní setkání pracovníků PS NZDM 1.6.2011	NZDM ve spolupráci se Zlínským krajem	poskytovatelé služeb	informace o podpoře Zlínského kraje, aktuální problematika realizace projektů NZDM
Mezinárodní den boje proti drogám v Kroměříži dne 24. 6.2011	Oblastní charita Kroměříž, Kontaktní centrum PLUS	odborná veřejnost	poskytnutí informací (přednášky), v rámci aktivit realizována přednášky s tematikou realizace protidrog. politiky ZK za rok 2009 a 2010 (krajský protidrogový koordinátor)
Mezinárodní den boje proti drogám – výstava u příležitosti MDBPD 27.6.- 8.7.2011	krajský protidrogový koordinátor ve spolupráci s poskytovateli drog. služeb a PL Kroměříž	veřejnost Zlínského kraje	prezentace, postavení a aktivity jednotlivých subjektů v protidrogové politice kraje
Mapování rizikových typů chování ve školách (r. 2010/2011)	Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje	pracovníci úřadu i veřejnost	sběr informací ze škol a školských zařízení (bližší viz str. 9 a 10)
Pracovní setkání pracovníků PS NZDM 18.10.2011	NZDM ve spolupráci se Zlínským krajem	poskytovatelé služeb	aktuální problematika realizace projektů NZDM
Krajská konference k prim. prevenci rizikového chování 20.10.2011	Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje	odborná veřejnost	poskytnutí informací
Společné pracovní setkání s místními koordinátory, pracovníky kontaktních center 22.11.2011	krajský protidrogový koordinátor ve spolupráci s vedoucí protiepidemického oddělení KHS ZK	místní protidrogoví koordinátoři, pracovníci kontaktních center a terénní pracovníci	pravidelné pracovní setkání s výměnou informací o drogové problematice, možnostech podpory, nově informace o problematice hepatitid a HIV/AIDS v kraji
Přednáška o drogové problematice ve školách 23.11.2011	KŘP Zlínského kraje, NPC PČR (Mgr. Brejcha), odbor školství KÚZK a krajský protidrogový koordinátor	odborná veřejnost (zejména pedagogičtí pracovníci škol ve Zlínském kraji)	přednáška o drogové problematice ve školách, testování na přítomnost drog, školní řád, ukládání sankcí,...

4.4 Finanční zajištění protidrogové politiky

Způsob financování služeb v kraji

Aktivity protidrogové politiky byly podporovány z rozpočtu Zlínského kraje v roce 2011 v celkové výši 2,800.000,- Kč, a to ve formě poskytnutých přímých dotací na činnost v rámci dotačního titulu, podprogramu PF07-11 na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování Programového fondu Zlínského kraje.

Popis dotačního řízení kraje

Zlínský kraj realizoval v souladu se schválenými vnitřními předpisy kraje pro Programový fond podprogram na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování (PF07-11). Jednalo se o podporu občanských sdružení, církevních organizací, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů v rámci jednoletého financování. Podpora nebyla určena obcím a organizacím zřizovaným obcemi či krajem. Znění podprogramu bylo schváleno zastupitelstvem kraje při schválení rozpočtu kraje na daný kalendářní rok. V lednu 2011 byla zveřejněna výzva k předložení projektů a subjekty měly stanovenou lhůtu na podání žádosti o podporu. Vzhledem k využití elektronické formy pro předložení žádosti, byla pro subjekty - případné zájemce o poskytnutí dotace připravena školení. Žadatelé mohli v době od zveřejnění výzvy do uzávěrky své případné projekty konzultovat s krajským protidrogovým koordinátorem. Po ukončení termínu pro podání žádostí, proběhla kontrola formální správnosti a výběr projektů na podporu výběrovou komisí, jejíž složení schválila rada kraje. Komise byla složena z členů Komise Rady Zlínského kraje pro protidrogovou prevenci a prevenci kriminality. Výběrová komise předkládala návrh projektů na podporu ke schválení radě kraje, případně zastupitelstvu kraje dle výše navrhované dotace.

Minimální a maximální výše dotace v daném podprogramu byly vymezeny dle priorit stanovených věcnou specifikací schválenou zastupitelstvem Zlínského kraje, přičemž subjekty mohly podat maximálně 2 projekty. Prioritou podprogramu byla podpora subjektů terciární prevence (kontaktní centra a terénní programy), následně byly podporovány subjekty primární prevence a to v pořadí NZDM-volnočasové aktivity a následně individuální projekty primární prevence zaměřené na vzdělávací aktivity.

Celková částka v podprogramu PF07-11 byla v roce 2011 byla rozdělena mezi 15 subjektů (podpořeno 18 projektů). Úhrnem bylo se žádostí o poskytnutí podpory předloženo 22 projektů s požadavkem na dotaci v celkové výši 3,443 mil. Kč.

Po schválení dotace příslušným orgánem kraje byl protidrogovým koordinátorem připraven návrh smlouvy, projednán s příjemcem dotace a připraven ke schválení oběma smluvními stranami. Finanční prostředky byly zaslány po uzavření smlouvy příjemci dotace. V průběhu realizace projektu komunikoval protidrogový koordinátor a příjemce dotace průběžně dle potřeb.

Víceleté financování služeb

V roce 2011 nerealizoval Zlínský kraj podporu poskytovatelům služeb ve formě víceletého financování, rok 2008 byl doposud posledním rokem tohoto způsobu financování.

Dotační priority

Zlínský kraj má dlouhodobě nastaveny stabilní dotační priority, z tohoto důvodu jsou i priority v roce 2011 velmi obdobné s prioritami v předchozích letech. Niže uvedené priority jsou seřazeny dle krajem stanovené hierarchie významnosti.

- Podpora sítě kontaktních a poradenských služeb a jejich terénních programů pro uživatele návykových látek a jejich rodinné příslušníky (případně pedagogy), působící v kraji, včetně udržení stávajícího plošného pokrytí kraje terénními výměnnými programy pro uživatele návykových látek.
- Podpora subjektů poskytujících certifikovanou službu specifické primární prevence s certifikátem MŠMT působící v kraji.
- Rozvoj a udržitelnost volnočasových aktivit stávajících nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (prioritně v obcích s rozšířenou působností) propojených s terénní prací zaměřenou na kontakt se skupinami neorganizovaných dětí a mládeže a kontaktní prací ve školách, prováděných formou specializovaných programů primární prevence dlouhodobého charakteru.
- Vznik volnočasových aktivit v nově vznikajících nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež (prioritně v obcích s rozšířenou působností) propojených s terénní prací zaměřenou na kontakt se skupinami neorganizovaných dětí a mládeže a kontaktní prací ve školách, prováděných formou specializovaných programů primární prevence dlouhodobého charakteru.
- Rozšíření a zkvalitnění základní sítě programů a služeb primární prevence a prevence rizikových typů chování, vytvoření podmínek pro rozvoj kvalitních projektů neziskových organizací (např. přednášková, poradenská činnost, volnočasové aktivity, ...).

Využití (uplatnění) systému certifikací odborné způsobilosti

V rámci vyhlášeného podprogramu požaduje kraj jako povinnou přílohu předložení dokladu o certifikaci nebo doklad o zahájení certifikačního řízení. Cílem kraje je zajištění kvalitní služby a podpora poskytovatelů, kteří mají snahu zajišťovat kvalitní, certifikovanou službu a rozvíjet ji dále, včetně vzdělávání svých pracovníků.

Provedená analýza finančních potřeb drogových služeb kraje

Analýza finančních potřeb jako taková provedena nebyla, lze vycházet z údajů k financování v rámci podprogramu. V roce 2011 byl deficit financování protidrogové politiky ve výši 643 tis. Kč, přičemž tento rozdíl byl dán rozdílem požadavku realizátorů projektů a možností Programového fondu Zlínského kraje formou přímé dotace na činnost (celkem 2,8 mil. Kč). Problematika protidrogové politiky vykazuje opakovaně již několikátým rokem deficit ve financování služeb. Vzhledem k nastavení priorit je relativně vyšší podíl deficitu u projektů zaměřených na primární prevenci.

Jako problematické se z pohledu financování drogových služeb v kraji jeví podpora protidrogové politiky zejména ze strany RVKPP a MZČR (v obou případech trvale snižující se výše rozpočtu na podporu protidrogové politiky), které s ohledem na míru snížení podpory a absenci rozpočtového určení daní v případě ÚSC nemohou kraje a obce v dostatečné výši saturovat. Od roku 2011 proběhla řada osobních jednání mezi zástupci obcí, jednotlivými poskytovateli služeb a krajským protidrogovým koordinátorem, kteří projednávali možnosti udržení, případně zvýšení podílu financování drogových služeb v kraji.

Další důležité informace

V r. 2011 Zlínský kraj pokračoval v realizaci individuálního projektu kraje „Poskytování sociálních služeb ve Zlínském kraji“ na léta 2009-2012, financovaném Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Do tohoto projektu byly zavedeny sociální služby NZDM, tedy primární

prevence. Služby terciární prevence jsou i nadále financovány pouze z prostředků rozpočtu Zlínského kraje.

4.4.1 Rozpočtové výdaje na protidrogovou politiku

Tab. 4-2: Výdaje z rozpočtu kraje

Výdaje	Popis	Výše (v Kč)	Výše (v Kč) na vrub nelegálních drog
Zlínský kraj	Dotace na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování v roce 2011 - Podprogram PF07-11	2,800.000 Kč	1,700.000 Kč z toho: • Charita Kroměříž - KC Plus + terénní program Plus 410.000 Kč • Agarta KC Klíč + terénní program Klíč 430.000 Kč • Onyx Zlín – KC Zlín+streetwork Zlín 410.000 Kč • Sdružení Podané ruce - Charáč 450.000 Kč
Zlínský kraj	Finanční prostředky na provoz protialkoholní záchytné stanice provozované Kroměřížskou nemocnicí a. s. dle smlouvy o provozování PZS na rok 2011	2,800.000 Kč	0 Kč
Zlínský kraj	projekt Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji (projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost)	12,518.993 Kč	0 Kč
Celkem	...	18,118.993 Kč	1,700.000 Kč

Tab. 4-3: Výdaje z rozpočtu obcí

Výdaje	Popis	Výše (v Kč)	Výše (v Kč) na vrub nelegálních drog
Bystřice pod Hostýnem celkem 25.000 Kč	Kontaktní centrum PLUS – příspěvek na činnost streetwork	25.000 Kč	25.000 Kč
Holešov celkem 19.000 Kč	Kontaktní centrum PLUS – příspěvek na činnost streetwork	10.000 Kč	10.000 Kč
	SPŠ MV ČR Holešov - podpora PEER programu	3.000 Kč	0 Kč
	Odborné učiliště a Základní škola Holešov - podpora PEER programu	3.000 Kč	0 Kč
	Gymnázium L. Jaroše Holešov - podpora PEER programu	3.000 Kč	0 Kč
Hulín celkem 5.000 Kč	Kontaktní centrum PLUS – příspěvek na činnost streetwork	5.000 Kč	5.000 Kč
Kroměříž celkem 155.000 Kč	Kontaktní centrum PLUS, včetně terénního programu – dotace na činnost	155.000 Kč	155.000 Kč

Kunovice celkem 10.000. Kč	Sdružení Podané ruce o. s., KC Charáč - příspěvek na činnost	10.000 Kč	10.000 Kč
Luhačovice celkem 0 Kč	Nezjištěno, podpora v r. 2011 patrně neposkytnuta	0 Kč	0 Kč
Morkovice celkem 18.000 Kč	Kontaktní centrum PLUS – příspěvek na činnost streetwork	18.000 Kč	18.000 Kč
Otrokovice celkem 208.390 Kč	Kontaktní centrum Zlín – dotace na činnost	65.000 Kč	65.000 Kč
	Unie Kompas - provoz NZDM Šlikr	85.000 Kč	0 Kč
	Prim. prevence patol. jevů pro děti z rodin ohrožených soc. vyloučením	58.390 Kč	0 Kč
Rožnov pod Radhoštěm celkem 30.000 Kč	Občanské sdružení Agarta – dotace	30.000 Kč	30.000 Kč
Slavičín celkem 53.000 Kč	Porad. centrum R-Ego - příspěvek na činnost	53.000 Kč	0 Kč
Staré Město celkem 20.000 Kč	Sdružení Podané ruce o. s., KC Charáč - příspěvek na činnost	20.000 Kč	20.000 Kč
Uherské Hradiště celkem 270.000 Kč	Sdružení Podané ruce o. s., KC Charáč - příspěvek na činnost	270.000 Kč	270.000 Kč
Uherský Brod celkem 460.000 Kč	Sdružení Podané ruce o. s., KC Charáč - příspěvek na činnost	60.000 Kč	60.000 Kč
	příspěvek na činnost p.o. Soc. služby Uherský Brod (provoz NZDM)	400.000 Kč	0 Kč
Valašské Klobouky celkem 0 Kč	Nezjištěno, podpora v r. 2011 patrně neposkytnuta	0 Kč	0 Kč
Valašské Meziříčí celkem 245.000 Kč	o. s. Agarta - dotace	105.000 Kč	105.000 Kč
	Charita VM - provoz NZDM	140.000 Kč	0 Kč
Vizovice celkem 80.000 Kč	o. s. Naděje, pobočka Zlín na provoz nízkoprahového zařízení	80.000 Kč	0 Kč
Vsetín celkem 304.000 Kč	o. s. Agarta, KC Klíč	177.000 Kč	177.000 Kč
	o. s. Agarta, terénní program Vsetín	87.000 Kč	87.000 Kč
	Modrý kříž v ČR - poradna Vsetín	30.000 Kč	0 Kč
	Charita VS – provoz NZDM	10.000 Kč	0 Kč
Zlín celkem 1,043.000 Kč	Podpora NZDM	700.000 Kč	0 Kč
	o. s. Onyx, K-centrum Zlín	255.000 Kč	255.000 Kč
	o. s. Onyx, terénní program Zlín	88.000 Kč	88.000 Kč
Celkem		2,947.390 Kč	1,380.000 Kč

Tab. 4-4: Ostatní zdroje (nikoliv však prostředky vydávané přímo ze státního rozpočtu, ty se zjišťují prostřednictvím ČSÚ)

Výdaje	Popis	Výše (v Kč)	Výše (v Kč) na vrub nelegálních drog
Nadace děti-kultura-sport celkem 115.000 Kč	Činnost porad. centra R-Ego	5.000 Kč	0 Kč
	Kontaktní centrum PLUS	20.000 Kč	20.000 Kč
	Sdružení Podané ruce o. s., KC Charáč	90.000 Kč	90.000 Kč
Nadace pro radost	DIS Fryšták	10.000 Kč	0 Kč
Služby města Slavičín celkem 20.990 Kč	Činnost porad. centra R-Ego	20.990 Kč	0 Kč
Dary celkem 156.602 Kč	Jaspis o. s. v Kroměříži	8.904 Kč	0 Kč
	Diakonie ČCE Vsetín	27.259 Kč	0 Kč
	o. s. Na cestě, Centrum archa	19.410 Kč	0 Kč
	Činnost porad. centra R-Ego	19.500 Kč	0 Kč
	Terénní program Vsetín	10.000 Kč	10.000 Kč
	Kontaktní centrum PLUS	71.529 Kč	71.529 Kč
Sbor Jednoty bratrské v Kroměříži celkem 36.746 Kč	Jaspis o. s. v Kroměříži	36.746 Kč	0 Kč
Vlastní podíl celkem 319.847 Kč	o.s. M2M	6.131 Kč	0 Kč
	o. s. Agarta, KC Klíč	7.031 Kč	7.031 Kč
	o. s. Onyx, KC+SW Zlín	33.242 Kč	33.242 Kč
	Činnost porad. centra R-Ego	3.631 Kč	0 Kč
	DIS Fryšták	48.900 Kč	0 Kč
	Charita Uh. Hradiště	61.112 Kč	0 Kč
	Charita Vsetín	20.850 Kč	0 Kč
	Salesiánský klub mládeže Zlín	99.000 Kč	0 Kč
	Jaspis o. s. v Kroměříži	7.950 Kč	0 Kč
	Madio o.s.	32.000 Kč	0 Kč
	Ostatní (přednášky, úhrady účastníků, ...) celkem 942.333 Kč	Sdružení Podané ruce o. s., KC Charáč	38.703 Kč
o. s. Na cestě, Centrum archa		14.590 Kč	0 Kč
DIS Fryšták		778.500 Kč	0 Kč
Madio o.s.		34.000 Kč	0 Kč
o.s. M2M		76.540 Kč	0 Kč
Celkem		1,601.517 Kč	270.505 Kč

Tab. 4-5: Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu

Typ služeb	Rozpočet kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)	Ostatní zdroje (v Kč)
Primárně-preventivní programy škol a školských zařízení	0 Kč	9.000 Kč	0 Kč
Primárně-preventivní programy NNO, případně jiných subjektů	13,618.993 Kč	1,558.390 Kč	1,331.013 Kč
Primární prevence celkem	13,618.993 Kč	1,567.390 Kč	1,331.013 Kč
Terénní programy	580.000 Kč	583.000 Kč	24.746 Kč
Kontaktní centra	1,120.000 Kč	797.000 Kč	245.759 Kč
Harm reduction celkem	1,700.000 Kč	1,380.000 Kč	270.505 Kč
Ambulantní léčba NNO	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Substituční léčba	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní ambulantní AT/medicínská léčba	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Lůžková AT/medicínská léčba	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Terapeutické komunity	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Služby NNO ve vězení	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Léčba celkem	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Následná péče	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Záchytné stanice	2,800.000 Kč	0 Kč	0 Kč
Informace/výzkum/koordinace	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní*	0 Kč	0 Kč	0 Kč
CELKEM	18,118.993 Kč	2,947.390 Kč	1,601.517 Kč

5 Služby poskytované uživatelům drog a osobám ohroženým drogou

Popis situace podle jednotlivých typů (standardů) služeb (primární prevence, harm reduction (minimalizace rizik), léčba a resocializace) počet zařízení, jejich kapacita, obslužnost/obložnost

Síť služeb protidrogové prevence lze ve Zlínském kraji nadále hodnotit jako stabilizovanou.

Služby primární prevence jsou zajišťovány v kraji nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež a jejich terénními programy. Tato pracují ve všech bývalých okresních městech kraje (výjimkou je pouze Kroměříž) a rovněž v některých menších městech s rozšířenou působností Zlínského kraje (viz tabulka na str. 32). Dále se na činnosti podílejí další sdružení zajišťující primární prevenci, která však nemají registraci sociální služby dle z. č. 108/2006 Sb. ani nejsou držiteli certifikátu RVKPP (např. o. s. Madio a o. s. M2M).

Služby terciární prevence, které jsou v kraji zajišťovány pouze kontaktními centry, případně na ně navazujícími terénními programy, jsou dislokovány v okresních městech (Kroměříž, Uh. Hradiště, Vsetín a Zlín). V rámci rozšiřujících se terénních programů tyto služby expandují do dalších menších měst a obcí. Kontaktní centra, případně jejich terénní programy, dle jimi uváděných údajů, jsou velmi často začleněna do komunitního plánování, mohou tak aktivně ovlivňovat postoj měst k problematice drog a dotování protidrogové politiky. Jako negativní jev je z jejich strany popisováno nedostatečné personální zabezpečení služby, které nedokáže reflektovat v řadě případů na rozvoj současné drogové scény v kraji. Tento problém souvisí se snižující se mírou podpory.

Na teritoriu Zlínského kraje působí i nadále resocializační a terapeutická komunita GRUNT. Dle informací na webových stránkách komunity se jedná o nestátní zařízení sociální péče

provozované občanským sdružením GRUNT. Zařízení je aktuálně určeno spíše ke střednědobému léčebně-resocializačnímu pobytu mladých mužů závislých na zejména nealkoholových drogách a sociálně méně adaptabilním jedincům ve věku od 18 let, kteří se rozhodli ukončit svou závislost (nikoliv prvoléčba). Je v provozu od podzimu 1999, aktuální kapacita je dle sdělení vedoucího programu 4-5 klientů, přičemž na práci s klienty se podílejí 2 zaměstnanci. Uvedené sdružení nemá na svůj program certifikát RVKPP, ani si doposud cestou Zlínského kraje nežádalo o registraci sociálních služeb dle z. č. 108/2006 Sb., z tohoto důvodu je vzájemná spolupráce na minimální úrovni.

Hlavní změny v poskytování služeb, zaniklé nebo nové programy v kraji v uplynulém roce

V uplynulém roce nedošlo ke změně v poskytování služeb v rámci terciární prevence.

Hlavní nedostatky v poskytování služeb v kraji v uplynulém roce – chybějící popř. nadbytečné (kapacitně málo využívané) typy služeb, regionální (ne)dostupnost služeb, populační podskupiny nezachycené sítě služeb v kraji, (ne)provázanost služeb atd.

Nadále je přetrvávajícím nedostatkem v poskytování služeb v kraji absence samostatně fungující protialkoholní záchytné stanice. Dále je to pak absence detoxikačního a detoxifikačního oddělení a také absence doléčovacího programu pro klienty vracející se z pobytu v komunitě nebo po střednědobé léčbě závislosti nejčastěji v psychiatrických léčebnách, který by svojí službou pokrýval teritorium celého kraje. V oblasti primární prevence je to zejména absence NZDM v Kroměříži, která patří počtem nad 25.000 obyvatel mezi 5 největších měst v kraji, eventuálně dalších ORP (Bystřice pod Hostýnem, Rožnov pod Radhoštěm, Luhačovice).

Popis a výsledky uskutečněných evaluací a průzkumů preventivních aktivit a aktivit zaměřených na efektivitu služeb pro uživatele drog

V kraji nebylo v r. 2011 uskutečněno.

Zhodnocení sítě služeb, zda je dostačující, jak by měla vypadat ideálně - optimalizace sítě poskytovatelů služeb drogové prevence kraje (na základě provedené analýzy potřeb a služeb)

Aktuální nastavení sítě služeb odpovídá stávajícím potřebám a současně i optimu pouze v případě sítě služeb terciární protidrogové prevence. Je to zajištěno díky tomu, že ve všech 4 okresech působí poskytovatelé služeb, kteří zabezpečují dostupnost služeb uživatelům nelegálních drog (zejména oblast harm reduction). Činnost poskytovatelů se vzájemně nepřekrývá díky jejich teritoriálně vymezené působnosti, která je shodná s teritoriem okresu. Výjimkou z uvedeného jsou pouze služby následné péče, které lze označit jako dostupné pouze na teritoriu okresu Vsetín.

V případě primární prevence síť služeb není optimálně pokryta, neboť schází zařízení (zejména NZDM) v Kroměříži (město s počtem nad 25 tis. obyvatel) a dále v menších obcích s rozšířenou působností. Cílem Zlínského kraje je nadále podporovat vznik NZDM v místech, kde tato zařízení nejsou reálným i potenciálním zájemcům o službu dostupná. Tato problematika je zahrnuta ve stávajícím Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji.

Tab. 5-1: Programy primární prevence (mimo škol a školských zařízení)

Název projektu/programu	Realizátor programu (pracoviště)	Cílová skupina	Charakteristika aktivit	Počet akcí/osob*	Typ PP dle standardů	PP Všeobecná/ Selektivní/ Indikovaná	Certifikát odb. zpús. udělen (typ služby a do...)
Jaspis je tu pro Tebe!	o. s. Jaspis, Kroměříž	Děti a mládež potenciálně ohrožená vznikem a rozvojem sociálně patologického chování	Aktivity a služby směřující k rozvoji pozitivních životních alternativ	63/*	primární prevence	všeobecná	NE
Nealkodiskotéky	Salesiánský klub mládeže Zlín			21/*	primární prevence	všeobecná	NE
Křížovatky	Občanské sdružení NA CESTĚ			nezjištěno /*	primární prevence (NZDM)	všeobecná	NE
Středisko Naděje Vizovice	Naděje o. s., pobočka Zlín			44/*	primární prevence (NZDM)	všeobecná	NE
Činnost porad. centra R-Ego	o. s. R-Ego Slavičín			100/*	PP-specifická primární prevence (NZDM)	selektivní, indikovaná	ANO programy spec. prim. prevence do 31.12.2014
TULIP-Tu je líp	Oblastní charita Uherské Hradiště			13/*	primární prevence	všeobecná	NE
Mladí pro mladé	o.s. M2M			11/*	primární prevence	všeobecná	NE
Zrnko	Charita Vsetín			94/*	primární prevence	všeobecná	NE
Muzika nás baví	Diakonie ČCE - středisko Vsetín			3/*	primární prevence	všeobecná	NE

* počet osob nelze přesně stanovit, neboť v některých případech uvádí realizátor projektu tzv. kumulovanou účast (připouští opakovanou účast osoby na více aktivitách), v jiných případech skutečný počet podpořených osob (nikoliv opakovanou účast jednoho účastníka)

Tab. 5-2: Služby v oblasti snižování rizik

Název projektu/ programu	Realizátor	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily v r. 2011/ z toho UD	Počet kontaktů ² v r. 2011	Počet výměn ³ v r. 2011	Počet vydaných inj. stř. v r. 2011	Územní působnost, spádovost	Certifikát odb. zpús. udělen (typ služby a do...)
Kontaktní a poradenské centrum Plus	Oblastní charita Kroměříž	Uživatelé drog, potenciální uživatelé drog, školní mládež, rodiče	311/256	2372	1248	20299	Kroměříž	ANO 28.5.2014
Terénní programy PLUS	Oblastní charita Kroměříž		233/225	2045	749	22108	Kroměříž, Bystřice p. Host. Hulín, Holešov, Morkovice-Slížany, Chropyně	ANO 27.5.2013
Kontaktní centrum Charáč – víceúčelová drogová služba	Sdružení Podané ruce o. s.		285/258	1884	975	11190	Uh. Hradiště, Uh. Brod, Staré Město, Kunovice	ANO KC do 1.12.2013 TP do 2.12.2013
Kontaktní centrum Klíč	o. s. Agarta Vsetín		157/134	864	163	3058	Vsetín	ANO 28.4.2012
Terénní programy Agarta	o. s. Agarta Vsetín		163/144	1019	226	6087	Vsetín, Val. Meziříčí, Rožnov	ANO 29.4.2014
K centrum* Zlín	o. s. Onyx Zlín		230/189	1117	519	15970	Zlín	ANO 5.8.2013
Streetwork * Zlín	o. s. Onyx Zlín		208/201	1124	573	12759	Zlín, Otrokovice, Vizovice, Val. Klobouky	ANO 6.8.2013

* V případě Streetwork Zlín je v údajích zahrnuta služba tzv. „no code klientům“, kterých bylo v r. 2011 celkem 10, v případě K centra Zlín pak 22.

² **Kontakt:** Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace, nebo poradenství - včetně skupinového. Příjem telefonického hovoru není kontakt.

³ **Výměna:** Kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.

Tab. 5-3: Služby v oblasti léčby a resocializace (včetně doléčování)

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily v r. 2011	Počet nově evid. žádostí o léčbu v r. 2011	Územní působnost, spádovost	Certifikát odb. způs. udělen (typ služby a do...)
Adiktologická ambulance pro léčbu alkoholových a nealkoholových závislostí	MUDr. Pavel Konečný	Ambulantní léčba	Osoby závislé na alkoholu a nelegálních drogách		411	123	Zlínský kraj, ale i mimokrajská působnost	Specializovaná způsobilost MZČR (psychiatrie, návykové nemoci) – bez omezení
Psychiatrická ambulance	MUDr. Lenka Šebelová	Psychiatrie a léčba alkoholismu	Osoby závislé na alkoholu a drogách		166 (z toho alkohol:125 toxi: 41)	36 (z toho alk.:34 toxi: 2)	Zlínský kraj	Specializovaná způsobilost MZČR (psychiatrie, návykové nemoci) – bez omezení
Psychiatrická ambulance	MUDr. Vladimír Kocourek	Psychiatrie a léčba alkoholismu	Osoby závislé na alkoholu		pouze alkohol: 58 (z toho 30 žen)	20	Valašské Meziříčí a okolí	Specializovaná způsobilost MZČR (psychiatrie, návykové nemoci) – bez omezení
Ústavní léčba závislostí	Psychiatrická léčebna v Kroměříži	Detoxikace s možností násl. krátkodobé, střednědobé léčby závislostí	Osoby intoxikované, závislé na alkoholu a jiných drogách	135 lůžek v rámci toxirehab. primariátu	962 celkem 450 ze ZK	neued.	Zlínský kraj, ale i mimokrajská působnost	Státní zdrav. zařízení zřízené MZČR
Protialkoholní záchytná stanice	Kroměřížská nemocnice a.s.		Osoby intoxikované	neued.	1028 celkem (muži 915, ženy 113), 49x záchyt osob alkohol+drogy celkem 883 ze ZK	neued.	Zlínský kraj, ale i mimokrajská působnost	Zdravotnické zařízení zřízené Zlínským krajem

Pozn. Mimo 3 specializované ambulance pro léčbu alkoholových a nealkoholových závislostí je poskytována ambulantní péče osobám závislým na alkoholu a jiných drogách v psychiatrických ambulancích. Údaj o počtu pacientů, kteří využili této služby v roce 2011, nemá zpracovatel – ÚZIS dosud k dispozici.

Protialkoholní záchytná stanice – rok 2011

	Přijatých celkem	muži	ženy	Trv. pobyt Zlínský kraj	Trv. pobyt mimo ZK	Alkohol	Alkohol +úraz*	Alkohol +drogy**
leden	76	71	5	63	13	61	11	4
únor	85	79	6	68	17	67	12	6
březen	93	80	13	85	8	79	12	2
duben	101	87	14	90	11	86	9	6
květen	87	80	7	78	9	75	8	4
červen	86	81	5	77	9	72	11	3
červenec	79	71	8	70	9	67	11	1
srpen	95	85	10	83	12	86	6	3
září	77	68	9	56	21	63	9	5
říjen	82	68	14	71	11	67	13	2
listopad	74	65	9	64	10	60	9	5
prosinec	93	80	13	78	15	76	9	8
Celkem:	1028	915	113	883	145	859	120	49

Zdroj: Kroměřížská nemocnice, a.s.

* pacienti ošetření na chirurgické ambulanci, nadále nevyžadovali specializovanou terapii

** drogy: THC, pervitin, extáze, toluen

Pozn.: Krajská protialkoholní stanice vykazuje oproti r. 2010 mírný nárůst ošetřených počtu ošetřených pacientů, přičemž tento nárůst byl zaznamenán téměř výhradně u mužů, rovněž se výrazněji zvýšil podíl ošetřených pacientů s trvalým bydlištěm mimo ZK. Dle sdělení na krajské protialkoholní záchytné stanici nedošlo v r. 2011 k úmrtí pacienta.

Psychiatrická léčebna v Kroměříži – údaje za rok 2011

Psychiatrická léčebna v Kroměříži poskytuje pacientům detoxifikaci alkoholových i nealkoholových závislostí (7-21denní), stabilizační léčbu při porušení abstinence (po komplexní 3měsíční léčbě), komplexní léčbu. Dále poskytují 7-10 denní rekondiční pobyty na udržení abstinence pacienta. V rámci doléčování jsou realizovány A-kluby a svépomocné skupiny (od 1/2012). Celkem je k dispozici 135 lůžek, náklady na 1 lůžko činily v r. 2011 částku 1.231 Kč.

Při léčbě závislostí PL Kroměříž spolupracuje s psychologem zaměřeným na léčbu patol. hráčství, které u některých klientů je spojeno se závislostí na alkoholu, eventuálně nealkoholové závislosti. Dle sdělení je dobrá spolupráce s terapeutickými komunitami a zařízeními následné péče, kam jsou klienti po absolvování léčby, případně detoxifikačním pobytem směřováni.

Celkový počet hospitalizovaných byl v r. 2011 - 962 pacientů (712 mužů, 250 žen), přičemž podíl pacientů s trvalým bydlištěm ve Zlínském kraji byl 46,77 %. V r. 2011 došlo k mírnému nárůstu počtu pacientů (+41, pouze ženy). Z níže uvedené tabulky je patrná převažující léčba závislostí u mužů, zejména v případě léčby závislosti na alkoholu. Stejně tak muži převažují i v léčbě závislosti na psychoaktivních látkách. Průměrný věk pacientů v r. 2011 byl 41 let (totožný s r. 2010).

Údaje k Psychiatrické léčebně Kroměříž- podíl hospitalizovaných ze ZK

uživatelé	muži	ženy
<i>alkohol</i>	297	101
<i>prchavé látky</i>	1	0
<i>sedativa, hypnotika</i>	14	1
<i>THC</i>	1	1
<i>kombinovaná závislost</i>	32	2
<i>CELKEM</i>	345	105

Zdroj: PL Kroměříž

Tab. 5-4: Počet zařízení podle typu služeb v kraji v r. 2011

Obec	Organizace poskytující primární prevenci	Nízoprahová zařízení	Terapeutické komunity	Substituční léčba	Detoxifikační jednotky
Bystřice pod Hostýnem	0	1*	0	0	0
Holešov	0	1*	0	0	0
Kroměříž	1	1	0	1***	1
Luhačovice	0	0	0	0	0
Otrokovice	1	1*	0	0	0
Rožnov pod Radhoštěm	0	1*	0	0	0
Slavičín	2	1*	0	0	0
Uherské Hradiště	1	1	0	0	0
Uherský Brod	1	1*	0	0	0
Valašské Klobouky	1	1*	0	0	0
Valašské Meziříčí	1	1*	0	0	0
Vizovice	1	1*	0	0	0
Vsetín	3	1	0	0	0
Zlín	2	1	1**	2***	0
Kraj celkem	13	4	0	3	1

* výkon terénního programu pro uživatele návykových látek – sídlo organizace v jiném místě (nezahrnuto do celk. počtu těchto zařízení – v kraji jsou pouze 4)

** zařízení, které není registrováno dle z.č. 108/2006 Sb. a nemá certifikaci RVKPP – TK Grunt (blíže viz str. 30 - 31)

*** informace získána z Národního registru uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek (NRULISL, viz <https://snzr.uzis.cz/nrulisl/protected/guest/21000/sanitationLayout.jsf>)

6 Další údaje – různé

 • **Kontaktní údaje o zařízeních, která působí na území kraje**

Název zařízení	služba	adresa	kontaktní osoba	telefon	e-mail
Kontaktní centrum Charáč Sdružení Podané ruce o. s.	Terciární prevence	Uherské Hradiště, Šromova 136, 686 01	Mgr. Vladimír Kaška	572 540 616 777 916 269	charac@podaneruce.cz
Kontaktní centrum Zlín ONYX o. s.	Terciární prevence	Zlín, Gahurova 1563/5, 760 01	Mgr. Petr Netočný	774 256 540	kc@os-onyx.cz , streetwork@os-onyx.cz
Kontaktní centrum Klíč Agarta o. s.	Terciární prevence	Vsetín, Ohrada 1879, 755 01	Mgr. Jakub Olšák	571 436 900, 737 451 757	kc-klic@seznam.cz
Kontaktní centrum Plus Oblastní charita Kroměříž, zařízení církve	Terciární prevence	Kroměříž, Ztracená 63, 767 01	Kamila Adamovská, DiS. Bc. Radovan Klabal	573 336 569, 737 929 332	kc.km@seznam.cz
NZDM Tulip Oblastní charita UH zařízení církve	Primární prevence	Uh. Hradiště, Leoše Janáčka 180, 686 01	Mgr. Jitka Janošková	606 672 239, 725 520 998	tulip.uhradiste@caritas.cz
NZDM T klub Unie Kompas o. s.	Primární prevence	Zlín, Pod Stráněmi 2505, 760 01	Mgr. Martina Stavjaníková	577 434 428, 577 011 947, 737 608 399	tklub@unko.cz
NZDM Šlíkr Unie Kompas o. s.	Primární prevence	Otrokovice, SNP 2, 765 02	Mgr. Martina Stavjaníková	577 101 046	slikr@unko.cz
NZDM Salesiánský klub mládeže Zlín Salesiánský klub mládeže Zlín o. s.	Primární prevence	Zlín, Okružní 5298, 760 05	Mgr. Petr Kopřiva	577 019 680	saleklub@quick.cz
NZDM R-Ego R-Ego o. s.	Primární prevence	Slavičín, Mezi Šenky 19, 763 21	Mgr. Dana Kozubíková	577 341 446, 732 713 014	pc.r-ego@tiscali.cz
NZDM Středisko Naděje Vizovice Naděje o. s.	Primární prevence	Vizovice, Masarykovo nám. 418, 763 12	Bc. Kateřina Pivoňková	732 143 346	vizovice@nadeje.cz
NZDM Zrnko Charita Vsetín zařízení církve	Primární prevence	Vsetín, Sychrov 53, 755 01	Flachsová Jana, DiS.	571 429 817	zrnko.vsetin@caritas.cz
NZDM RUBIKON Diakonie ČCE – středisko ve Vsetíně zařízení církve	Primární prevence	Vsetín, Poschla 988, 755 01	Mgr. Marta Doubravová	571 420617, 736 677 798	vsetin@diakoniecce.cz
NZDM Centrum ARCHA Občanské sdružení Na Cestě o. s.	Primární prevence	Vsetín, Palackého 138, 755 01	Bc. Miriam Hurtová	571 412 164, 775 677 887	centrumarcha@centrumarcha.cz
NZDM Větrník Sociální služby Uherský Brod, příspěv. organizace	Primární prevence	Uherský Brod, Větrná 2060, 688 01	Bc. Iveta Josefíková	739 843 957	vedouci.nzdm@ssub.cz

NZDM KamPak? Vzdělávací, sociální a kulturní středisko při nadaci J. Pivečky, o.p.s.	Primární prevence	Slavičín, Horní náměstí 111, 763 21	Mgr. Božena Filáková	776 673 995 603 271 904	kampak.slavicin@gmail.com
NZDM Zastávka Charita Valašské Meziříčí zařízení církve	Primární prevence	Valašské Meziříčí, Nábřeží 268, 757 01	Bc. Hana Benčáková	734 435 314	nzdm@valmez.charita.cz
Modrý Kříž v ČR, o.s.	Následná péče	Valašské Meziříčí, Záhumení 783, 757 01	Bc. Julie Hlavenková	733 734 352	valmez@modrykriz.org

- **Link na internetovou prezentaci kraje, věnovanou drogám**
<http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=2807>